

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย
(โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

น้ำผึ้ง ตูพรหมอินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กันยายน 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

หนังสืออ้างอิง
(REFERENCE BOOK)
ให้ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
(โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

น้ำผึ้ง สุพรหมินทร์

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

๑
371.2
ม525ก
2559

610100063521

หอสมุดส่วนกลาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กันยายน 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

สงวนลิขสิทธิ์ของห้องสมุด มจร.

ผู้คหบอยู่ในที่อื่น ไม่สมควร

โปรดนำมาส่งคืนหอสมุดด้วย ขอบจุณ

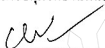
INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF THE PRINCIPALS IN PRINCESS
CHULABHORN'S COLLEGE(REGIONAL SCIENCE HIGH SCHOOL)

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
SEPTEMBER 2016
(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ น้ำผึ้ง สุพรหมอินทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัยได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ บุญช่วย สิริเกษ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม)

.....กรรมการ

(พระครูอดุลสีลาภรณ์,ดร.)

.....กรรมการ

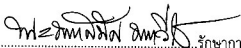
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพันธ์ อภิษยานุภาพ)

.....กรรมการ

(ดร.ดุขฎิวัฒน์ แก้วอินทร์)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย

.....รักษาการในตำแหน่งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระมหาสมภาร มหาวีโร)

วันที่ 26 เดือน กันยายน พ.ศ. 2559

ประกาศศุภกฤตการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วย ความกรุณา ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และ ข้อคิดเห็นตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และให้กำลังใจด้วยดี เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ บุญช่วย ศิริเกษ ดร.ศุภฎีวัฒน์ แก้วอินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชม พรมเมืองคุณ ดร.ประสงค์ เอี่ยมเวียง และ ดร.อิสริยา พจนธารี ที่ได้กรุณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือ การวิจัย ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีความสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเสียสละของท่านเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากท่านผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตลอดจนคุณครูทุกท่านในโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่ให้การช่วยเหลือในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบเพื่อทดแทนพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ สามี บุตรหญิงชาย พี่น้อง เพื่อน และทุกคนที่อยู่เบื้องหลัง ตลอดจนผู้ให้ความเมตตาช่วยเหลือสนับสนุน ทุกท่านทั้งในอดีต และปัจจุบัน ที่มีส่วนสำคัญทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

น้ำผึ้ง สุพรมอินทร์

5720840532011 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา; ศษ.ม. (ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ/โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย

น้ำผึ้ง สุทธิมนตรี : ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) (INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF THE PRINCIPALS IN PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE (REGIONAL SCIENCE HIGH SCHOOL) กรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม 177 หน้า. ปี พ.ศ. 2559

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาค วุฒิต่างการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษา ได้แก่ ครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำนวน 12 โรงเรียน (4 ภูมิภาค) จำนวน 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่อยู่ในภูมิภาค วุฒิต่างการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

5720840532011 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION ; M.Ed. (MASTER OF EDUCATION)

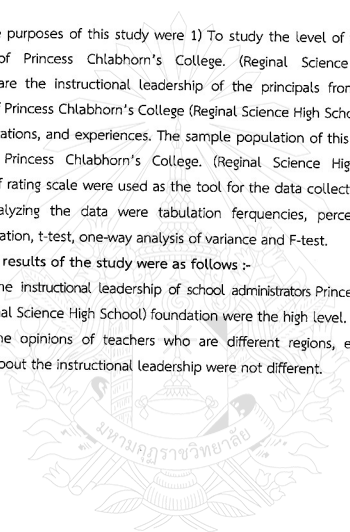
KEYWORD : INSTRUCTIONAL LEADERSHIP / REGIONAL SCIENCE HIGH SCHOOL

NAMPHUNG SUPROMINT: INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF THE PRINCIPALS IN PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE (REGIONAL SCIENCE HIGH SCHOOL). THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.DR.PIM-ON SOD-IUM. 177 PP. B.E. 2559 (2016).

The purposes of this study were 1) To study the level of the instructional leadership of Princess Chulabhorn's College. (Regional Science High School). 2) To compare the instructional leadership of the principals from the teacher's evaluation of Princess Chulabhorn's College (Regional Science High School) according to regions, educations, and experiences. The sample population of this study were 292 teachers of Princess Chulabhorn's College. (Regional Science High School) The questionair of rating scale were used as the tool for the data collecting. The statistics used for analyzing the data were tabulation ferquencies, percentages, means, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and F-test.

The results of the study were as follows :-

1. The instructional leadership of school administrators Princess Chulabhorn's College (Regional Science High School) foundation were the high level.
2. The opinions of teachers who are different regions, educations, and experiences about the instructional leadership were not different.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ช
บทที่	1
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ	10
2.1.1 แนวคิด ทฤษฎี ภาวะผู้นำทางวิชาการ	10
2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำ	11
2.1.3 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ	13
2.1.4 องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	15
2.2 การบริหารงานวิชาการตามแนวการบริหารสถานศึกษา	63
2.2.1 หลักการบริหารสถานศึกษา	63
2.2.2 ความหมายการบริหารงานวิชาการ	66
2.2.3 ความสำคัญของงานวิชาการ	67
2.2.4 ขอบข่ายงานวิชาการ	68
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
2.3.1 งานวิจัยในประเทศ	70
2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	78
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	83
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	85
4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)	87
4.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬา ภรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตาม ภูมิภาค จุดม ทางการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน	93
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
5.1 สรุปผลการวิจัย	99
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	101
5.3 ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	127
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	129
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	135
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	160
ภาคผนวก จ คำดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)	168
ภาคผนวก ฉ ค่าความเที่ยง (Reliability)	174
ประวัติผู้วิจัย	177

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	การสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	21
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาค	79
3.2	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามของตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)	81
4.1	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิภาค คุณภาพทางการศึกษาและ ประสบการณ์ในการทำงาน	86
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน	87
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน	88
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายด้าน	89
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมและรายด้าน	90
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน	91
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้ บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน	92
4.8	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดย ภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค	94
4.10	แสดงผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและ รายด้าน จำแนกตามภูมิภาคทางการศึกษา	95
4.11	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	96
4.12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดย ภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	98

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1.1	สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
2.1	โมเดลการวัด (Measurement Model) ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)	24
3.1	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	82

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ในปี พ.ศ. 2558 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เห็นชอบให้มีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อมุ่งไปสู่การเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) โดยมีแนวคิดที่ว่า อาเซียนจะกลายเป็นเขตการผลิตเดียว ตลาดเดียว หรือ Single market and production base หมายถึง จะต้องมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี สามารถดำเนินการกระบวนการผลิตที่ไหนก็ได้ โดยสามารถใช้ทรัพยากรจากแต่ละประเทศ ทั้งวัตถุดิบและแรงงานมาร่วมในการผลิต มีมาตรฐานสินค้า กฎเกณฑ์กฎระเบียบเดียวกัน การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นเป้าหมายที่ท้าทายสำหรับประเทศไทย ซึ่งไทยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการและเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ให้กับประเทศ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่วุ่นนี้ จึงเกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมทางการศึกษา ในทุกระดับอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะคุณภาพการศึกษาจะเป็นตัวกำหนดขีดความสามารถของประชากรภายในประเทศ ซึ่งจะเป็นกลไก ที่สำคัญที่ส่งผลต่อการได้เปรียบหรือเสียเปรียบ เมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 (ธนาคารโลก สำนักงานประจำประเทศไทย, 2554)

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 ทำให้ประเทศไทยต้องมีการเตรียมความพร้อมทางด้านคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านคุณภาพแรงงานและการก้าวไปสู่การเป็นเป็นศูนย์กลางของอาเซียน แต่ในปัจจุบันประเทศไทยกับกำลังประสบปัญหาทางด้านคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ โดยข้อมูลที่ได้จากโครงการประเมินนักเรียนระดับนานาชาติ (Program for International Student Assessment : PISA) ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) พบว่า ความสามารถของนักเรียนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยร้อยละ 80 ของเยาวชนอายุ 15 ปี ในไทย มีเพียงร้อยละ 46 ที่สามารถสืบค้นหาข้อมูล ตีความ และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือบทความได้ สะท้อนให้เห็นว่าการรู้หนังสือเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ยังอยู่ในระดับต่ำ และรายงานยังระบุอีกว่า มีจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับต่ำเช่นกัน เป็นสาเหตุให้ประเทศไทยขาดแคลนบุคลากรทางด้านการวิจัย ประดิษฐ์ คิดค้น สร้างและพัฒนานวัตกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกิดสังคม

แก่การบริโภคมากกว่าการสร้าง นำไปสู่การเสียดุลทางด้านเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (ธนาคารโลก สำนักงานประจำประเทศไทย, 2554)

ปัจจุบันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศเป็นดัชนีบ่งชี้ปัจจัยป้อนเข้าอีกตัวที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดย ในปี 2008 ประเทศไทยมีจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา 6.8 คน ต่อจำนวนบุคลากร 10,000 คน ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยโลกอยู่ที่ 24.9 เป็นที่น่าสนใจว่าไทยและจีน จุดเริ่มต้นปี 2002 ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา 5.9 คน ต่อ ประชากร 10,000 คน ไม่ได้ต่างกับประเทศจีนมากนักซึ่งมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา 8.1 คนต่อประชากร10,000 คน जबจนมาถึงปี 2008 จีนทิ้งห่างประเทศไทยอย่างมากในการสร้างคนให้เป็นบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา เป็น 14.8 คน ต่อ ประชากร 10,000 คน ในขณะที่ประเทศไทยยังคงจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา 6.8 คน ต่อ ประชากร 10,000 คน ซึ่งหากไทยต้องการจะพัฒนาประเทศโดยการขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความจำเป็นต้องสร้างบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาให้เพิ่มสูงกว่านี้ ดังนั้นประเทศไทยจำต้องเร่งพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัย และสร้างนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันให้กับประเทศไทยในอนาคต (สวทช., 2554)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องจำเป็น เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ จึงต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของสังคม การที่ประเทศไทยใช้หลักสูตรแกนกลางที่แบบแผนกลางในการพัฒนานักเรียนทั้งประเทศ ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับนานาชาติได้ ดังนั้น จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในอนาคต ด้วยเหตุนี้ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัยทั้ง 12 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ตรัง โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย สตูล โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เพชรบุรี โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ชลบุรี โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ปทุมธานี โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เลย โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย มุกดาหาร โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย พิษณุโลก โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ลพบุรี และโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เชียงราย เป็น “โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค” จัดการเรียนการสอนเน้นทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ศักยภาพสูงหรือมีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีจุดเน้นสำหรับกลุ่มนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในพื้นที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในลักษณะโรงเรียนประจำให้มีคุณภาพทัดเทียม กับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ ผู้เรียนมีจิตวิญญาณของการเป็นนักวิจัยและนักประดิษฐ์คิดค้น มีสุขภาพพลานามัยที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ มีความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วม

โลกและธรรมชาติ” ได้รับการประกาศจัดตั้งให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ที่มีศักยภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีของชาติในอนาคต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554)

ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ความสำคัญของผู้นำในองค์กรทางการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษานั้น ต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง การศึกษาจึงจะเจริญก้าวหน้า วิทยาลัย ชตตะกาญจน์ (2551, หน้า 59) ได้กล่าวถึงสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จมักจะมีผู้บริหารที่มีความสามารถ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาคือผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้นำ เป็นผู้สนับสนุน และเป็นผู้นำนวัตกรรมเข้ามาสู่สถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้า โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรอบรู้ทางด้านวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถบริหารปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จะก่อให้เกิดสภาพที่เอื้อต่อการทำงานของครู ช่วยทำให้คุณภาพการสอน ของครูดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2554) กล่าวว่าการขับเคลื่อนงานการศึกษาตามแนวทางของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้ไปสู่ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งผู้บริหารต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทางด้านการสร้างหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค การนำหลักสูตรไปใช้ การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรระดับชั้นเรียนซึ่งก็คือการยกระดับคุณภาพการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำและเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา ทুমเท มีความพร้อมที่จะนำการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาได้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญลำดับแรกสำหรับการไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากการจัดการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ใช้อยู่เดิม

จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะต้อง มี 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา 5) การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน

จากปัญหาดังกล่าวเพื่อให้โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ดำเนินไปในทิศทางที่จะไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการจัดตั้งโรงเรียน ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพราะผู้นำย่อมมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารก็เป็นตัวแปรสำคัญในการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ

ศึกษากาเวรผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ว่าจะมีผลต่อโรงเรียนในลักษณะใด ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาภาวະผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวະผู้นำทางวิชาการต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษากาเวรผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบภาวະผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตาม ภูมิภาค วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

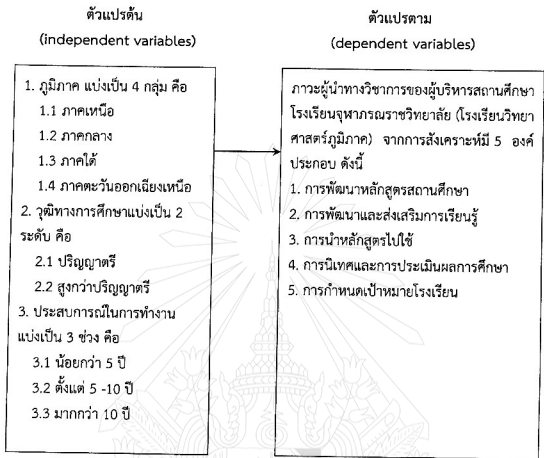
1.3.1 ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่อยู่ในโรงเรียนที่ภูมิภาคต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวະผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

1.3.2 ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวະผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

1.3.3 ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวະผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากาเวรผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ซึ่งมีสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ภูมิภาค วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานเป็นตัวแปรต้น ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวະผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่ได้จากการสังเคราะห์มี 5 องค์ประกอบ โดยเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพที่ 1.1

แผนภูมิที่ 1.1 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 3 ด้าน คือ ขอบเขตของเนื้อหา ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่างและขอบเขตด้านตัวแปร ดังต่อไปนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยมีการกำหนดกรอบเนื้อหาการวิจัยจากกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยองค์ประกอบที่ศึกษาได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การนิเทศและการประเมินผลการศึกษาและ 5) การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน

1.5.2 ขอบเขตประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนปีการศึกษา 2558 โรงเรียน จุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)รวมทั้งสิ้น 1,206 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำนวน 292 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน พิมพ์อร สดเยี่ยม, 2557, หน้า 35)

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรเพื่อศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. ตัวแปรต้น (Independent variables) มี 3 ตัว ดังนี้

1.1 ภูมิภาค แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 ภาคเหนือ

1.1.2 ภาคกลาง

1.1.3 ภาคใต้

1.1.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2 วุฒិทางการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.2.1 ปริญญาตรี

1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

1.3.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

1.3.3 มากกว่า 10 ปี

2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดของ Hallinger and Murphy (1985), David and Thoma (1989), Heck and others (1990), Glickman (1990), Winter and Sweeney (1994), Kaiser (2000), Chell (2001), Flemming (2001), McEwan (2003), Maryland State Board of Education (2005), Huber (2007), สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553), สุภารัตน์ ศรีนิยม (2557), เพ็ญพักตร์ ภูศิลป์ (2557), ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา
5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้ประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1.6.1 ได้ทราบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการและนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาต่อไป

1.6.2 ได้ทราบผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่สอนในโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตามภูมิภาคพฤติกรรมการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการวางแผนและกำหนดนโยบายในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

1.6.3 ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ได้นำไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

1.6.4 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สามารถนำผลการวิจัยนี้ ไปประยุกต์และปรับใช้ในบริบทของตนเองได้

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

- เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถผู้นำที่จะบริหารและพัฒนาทางด้านวิชาการขององค์กร โดยการคิดริเริ่ม เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ หรือแนวทางใหม่ในการพัฒนาตลอดจนคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการร่วมมือกับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้และยังรวมถึงการตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้องเพื่อการจัดการงานวิชาการอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทความต้องการของโรงเรียน มีทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและมีเทคนิคโน้มน้าวสร้างแรงจูงใจการตัดสินใจแก้ปัญหาและมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมาย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะและบทบาทของ ผู้บริหารที่แสดงถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนาและบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน การบริหารจัดการหลักสูตรการจัดการเรียนรู้การพัฒนาส่งเสริม การเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้การวัดประเมินผลและวิจัย การนิเทศการ ศึกษาและกำกับให้การเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนด ประกอบด้วย 5 องค์ ประกอบ ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้นำ ส่งเสริมสนับสนุนและโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครูประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการ พัฒนาหลัก สูตร ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร โดยมีการทำความเข้าใจ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีส่วนร่วม สนับสนุนการสอน โดยการแต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่ในการตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมพัฒนาครู เพื่อให้ นักเรียนมีคุณธรรมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการปรับ ประยุกต์พัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ชี้นำส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ใช้นวัตกรรมการสอน นั่นคือ การกำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อการ เรียนรู้ที่ทันสมัยส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้อื่นๆ ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่าน เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพรวมถึงการจัดทำและจัดหา สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อื่นๆ การจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ การศึกษาวิธีการเลือกและใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระฯ และหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้คำแนะนำให้คำปรึกษา และช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการเรียนการสอนและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถาน ศึกษาที่ชี้นำส่งเสริมสนับสนุนและโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครูให้เกิดความตระหนักในการรวมพลังและ ประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการนิเทศและประเมินผลการศึกษา การจัดให้มีระบบการ นิเทศงานวิชาการ การให้ความรู้ การปรึกษาและการสร้างความตระหนักในความสำคัญของการนิเทศ การจัดการเรียนการสอน การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการนิเทศการจัด การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การวัดประเมินผลของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษาจัดทำแผนพัฒนา การศึกษามีการเยี่ยมชม พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนเครือข่าย จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ตอบสนองต่อความสามารถและความต้องการของนักเรียน ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบตนเองว่ามีความสามารถ ความถนัดและความสนใจทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนในปีการศึกษา 2558

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้ง 12 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เชียงราย พิชณุโลก ลพบุรี ปทุมธานี ชลบุรี เพชรบุรี ตรัง สตูล นครศรีธรรมราช บุรีรัมย์ มุกดาหารและเลย

โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำนวน 12 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เชียงราย พิชณุโลก ลพบุรี ปทุมธานี ชลบุรี เพชรบุรี ตรัง สตูล นครศรีธรรมราช บุรีรัมย์ มุกดาหาร และเลย

โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค หมายถึง สถานที่ตั้งของโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) แต่ละภูมิภาค แบ่งเป็น 4 ภูมิภาค ได้แก่

1. ภาคเหนือ
2. ภาคกลาง
3. ภาคใต้
4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วุฒิทางการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ของครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ปริญญาตรี
2. สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ช่วงเวลาในการปฏิบัติงานหรือปฏิบัติราชการนับตั้งแต่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง จนถึงปัจจุบัน ที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. น้อยกว่า 5 ปี
2. ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
3. มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการศึกษา ดังรายละเอียดที่เสนอตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 2.1.3 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.1.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.2 การบริหารงานวิชาการตามแนวการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2.1 หลักการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2.2 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2.3 ความสำคัญของงานวิชาการ
 - 2.2.4 ขอบข่ายงานวิชาการ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.3.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการ

รุ่งนภา นุตราวาศ (2552, หน้า 57) กล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียนว่าจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ และ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องตลอดจนการตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้องเพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทความต้องการของโรงเรียนนอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบตรวจสอบและประกันคุณภาพเป็นข้อมูลในการตัดสินใจและปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ต่อไป

Coleman and Adams (1997 อ้างถึงใน รุ่งนภา นุตราวาศ, 2552) กล่าวว่าหลักสำคัญของการเรียนรู้ที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการประกอบด้วยหลักสำคัญ 3 ประการดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีความรู้ 2) มีความเข้าใจในภาระงานและ 3) มีทักษะที่เหมาะสมการเป็นผู้ที่มีความรู้ในที่นี้หมายถึงมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา กลวิธีการสอนการบริหารงานวิชาการและการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรรู้คือความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจุดอ่อนจุดแข็งของนักปรัชญาแต่ละคนการมีความเข้าใจภาระงานของผู้นำทางวิชาการประกอบด้วยภารกิจกับดูแลนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนพัฒนาบุคลากรพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมการทำงานเป็นหมู่คณะ ทำวิจัยส่งเสริมบรรยากาศและเจตคติที่ดีในโรงเรียนและสัมพันธ์กับชุมชนการมีทักษะที่เหมาะสมที่จำเป็นสำหรับภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการที่ต้องมีการสร้างสัมพันธ์ภาวะระหว่างบุคคลและเทคนิคในการทำงานทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาวะระหว่างบุคคลประกอบไปด้วยการสื่อสารการโน้มน้าวสร้างแรงจูงใจการตัดสินใจแก้ปัญหาและการจัดการกับข้อขัดแย้งส่วนเทคนิคในการทำงานประกอบด้วยวิธีการกำหนดเป้าหมายการเตรียมการวางแผนการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล

Kaiser (2000 อ้างถึงใน รุ่งนภา นุตราวาศ, 2552) กล่าวถึงผู้นำทางวิชาการซึ่งเป็นผู้ที่ 1) มีความรู้ความเข้าใจทฤษฎี ปรัชญา ของหลักสูตรต่าง ๆ ของสถานศึกษา 2) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีสอนแบบต่าง ๆ 3) สนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรมการสอน 4) เป็นแบบอย่างที่ดีในเชิงวิชาการ 5) สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน 6) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7) นิเทศและกำกับให้การเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

Girvin (2001, p. 1) ได้กล่าวถึงผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการว่าผู้บริหารถือเป็นแกนกลางของความพยายามในฐานะผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้จัดระเบียบองค์การ ผู้นำและผู้ประเมิน เพื่อเป็นการรับประกันความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้สูงขึ้น

2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำได้รับความสนใจและมีการศึกษามาเป็นเวลานานแล้วเพื่อให้รู้ว่าอะไรเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้นำมีความสามารถในการนำหรือมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ได้มีการศึกษาดังแต่คุณลักษณะของผู้นำ (traits) อำนาจของผู้นำ (power) พฤติกรรมของผู้นำ (behavior) แบบต่าง ๆ และในปัจจุบันก็ยังมีมีการศึกษาภาวะผู้นำอยู่ตลอดเวลาโดยพยายามหาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในแต่ละองค์การหรือในสถานการณ์ต่าง ๆ

ภาวะผู้นำ (leadership) หรือการเป็นผู้นำเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผู้บริหาร หรือผู้นำโดยตรง ซึ่งภาวะผู้นำตามการวิเคราะห์ศัพท์ที่มีความหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ความสามารถของหัวหน้าที่จะต้องเป็นผู้นำ คือ หัวหน้าต้องมีความสามารถในการนำลูกน้อง จะต้องเป็นผู้สามารถ ชี้แนวทางหรือกำหนดมรรควิธีอันเหมาะสมถูกต้อง เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ 2) ความสามารถของหัวหน้าที่จะต้องเอาชนะจิตใจลูกน้อง ได้แก่ ความกักตึงหัวหน้า และความร่วมมือร่วม

ใจของบรรดาผู้ได้บังคับบัญชาที่จะต้องปฏิบัติงาน หลักในทางรัฐประศาสนศาสตร์จึงตั้งว่า “ความสำเร็จของงานนั้น” อยู่ที่เอกภาพของการทำงานและการที่เกิดเอกภาพในการปฏิบัติการได้นั้น ส่วนใหญ่อยู่ที่ความรู้สึกของบรรดาลูกน้องทั้งมวลที่มีพันธะทางใจกับผู้เป็นหัวหน้า 3) ความสามารถของหัวหน้าที่ต้องการฟันฝ่าอุปสรรคในการนำ ซึ่งขึ้นอยู่กับบุคลิกผู้เป็นหัวหน้าเองที่จะต้องเป็นคนที่มีรู้จักเปลี่ยนแปลงปรับตัวเองให้เข้ากับผู้ได้บังคับบัญชาจะต้องมีศรัทธากับหัวหน้าที่แสดงให้เห็นเขาว่า จะทำงานให้สำเร็จได้อย่างไรแม้เมื่อมีอุปสรรคก็ช่วยแก้ไขจนบรรลุเป้าหมาย (ทวี วงศ์พุด, 2539, หน้า 16 อ้างถึงใน สุกชีร์ รัตนาวี, 2558, หน้า 10)

Koontz and Wehrich (1988) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ศิลปะในการใช้อิทธิพลหรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้เขามีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่มเป็นกระบวนการของการชี้แนะและอิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกของกลุ่ม

Stoner and Freeman (1989) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลอื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

O'Leary (2000) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นกระบวนการของการมีอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการเห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับเป้าหมายและวิธีการที่ต้องการปฏิบัติให้สำเร็จ อีกทั้งเป็นกระบวนการของการช่วยให้ความพยายามของบุคคลและกลุ่มได้บรรลุถึงเป้าหมายที่มีร่วมกัน

DuBrin (2002) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการชักจูงผู้อื่นให้ทำตามในสิ่งที่ตนเองต้องการได้

Schermerhorn (2002, p. 336) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการ ดลบันดาลใจให้บุคคลอื่นทำงานให้สำเร็จ

ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 140) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติทางด้านสติปัญญาความตื่นตัวความรู้ความสามารถของบุคคลที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกันและพากันไปสู่จุดหมายที่ตั้งมา

ภารดี อนันต์นารี (2551, หน้า 77) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม บุคคลนั้นสมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

กนกวรรณ วิเชียรเขต (2551) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

พัชสิริ ชมพุกา (2552, หน้า 194) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างผู้นำและผู้ตามภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับการโน้มน้าวสร้างแรงบันดาลใจมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

ภาวะผู้นำเกิดขึ้นได้ในทุกระดับการจัดการไม่จำเป็นต้องอยู่ในการจัดการระดับสูงเท่านั้นและภาวะผู้นำจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายกลุ่มหน่วยงานหรือองค์การ

วีโรจน์ สารรัตน์ (2553) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการมีอิทธิพล (Influence) ซึ่งกันและกันระหว่างผู้นำและผู้ติดตาม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ (Achieve organizational objectives) และเกิดการเปลี่ยนแปลง (change)

Robbins (1991, p. 67 อ้างถึงใน บุญช่วย ศิริเกษ, 2540, หน้า 185) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถที่จะใช้อิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อทำให้ได้รับความสำเร็จตามเป้าหมาย

จากความหมายภาวะผู้นำที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่าภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการวิธี การที่ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลโดยการใช้องค์ศาสตร์และศิลป์ในการใช้อิทธิพลอำนาจหน้าที่และ ความสัมพันธ์ที่ดี ในการจูงใจให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเต็มตามประสิทธิภาพเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขององค์การ เพื่อช่วยให้กลุ่มบุคคลสามารถดำเนินการต่าง ๆ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดรวมถึงจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกันเสมอ

2.1.3 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

เมื่อกล่าวถึงผู้นำทางวิชาการอาจจะมองไปที่ครูผู้สอนแต่ในความจริงยังคงมองไปที่ผู้บริหารสถานศึกษาด้วยเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพการที่สถานศึกษามีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการก็จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้หลายท่านดังนี้

Gorton (1983, p. 262, อ้างถึงใน วันเพ็ชต์ มีชัย, 2554) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินไป โดยบุคคลอื่นหรือหลายบุคคลมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อปรับปรุงคนกลุ่มคนหรือโปรแกรมจุดเน้นของความหมายผู้นำทางวิชาการคือต้องรับผิดชอบในโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งสภาพภายในห้องเรียน

David and Thomas (1989) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง บทบาทสำคัญของครูใหญ่ที่จะเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในห้องเรียนของครู

Davis and Magare (1989, p. 21) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำอย่างตั้งใจที่มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการทำงานที่น่าพอใจและมีประสิทธิภาพสำหรับครูรวมทั้งการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่น่าพอใจและมีประสิทธิภาพ

McEwan (1998, p. 7) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การสร้างบรรยากาศซึ่งผู้บริหารโรงเรียนคณะครูนักเรียนผู้ปกครองนักเรียนและกรรมการโรงเรียนซึ่งสามารถทำงานร่วมกันในอันที่จะทำให้งานด้านการศึกษาประสบผลสำเร็จ

Wildy and Dimmock (1993, p. 34) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ภาระงานของผู้บริหารเองหรือการมอบหมายงานให้ผู้อื่นปฏิบัติแทนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของ

นักเรียนซึ่งประกอบด้วยภาระงานที่สำคัญด้านต่าง ๆ ดังนี้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียนเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในกระบวนการเรียนการสอนกำกับติดตามนิเทศการเรียนการสอนกำกับติดตามการนิเทศครูเป็นคณะกรรมการอำนวยการหรือประสานงานส่งเสริมสัมพันธ์ภาพของบุคลากร

ธิดาวลัย เสดะจันทร์ (2541, หน้า 22) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำหรือกิริยาท่าทางที่ผู้นำแสดงออกถึงความสามารถในการพัฒนาด้านวิชาการโดยการคิดริเริ่มนำทางให้เกิดแนวคิดใหม่ให้การสนับสนุนในการส่งเสริมการปฏิบัติของครูเพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งผู้ร่วมงานสามารถรับรู้และสังเกตเห็นการกระทำนั้นได้อย่างชัดเจน

สมใจ ลักษณ์ะ (2542, หน้า 251) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง เป็นการใช้ศิลปะและความสามารถของบุคคลหนึ่งที่อยู่และมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นผู้ร่วมงานหรือได้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมโดยใช้กระบวนการสื่อสารหรือการติดต่อกันและกันกับผู้ร่วมงานจนสามารถดำเนินการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

รุ่ง แก้วแดง (2543, หน้า 278) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ความสำเร็จขององค์กรขึ้นอยู่กับคุณภาพของภาวะผู้นำเป็นสำคัญ

สมคิด สร้อยน้ำ (2547, หน้า 41) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและปรัชญาในหลักสูตรกลุ่มต่าง ๆ ตระหนักว่าไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุดตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรการพัฒนาความเป็นมนุษย์การเป็นตัวแบบเชิงวิชาการการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงการจัดการให้เป็นไปตามแผนการสอนและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประยูร อาคม (2548, หน้า 13) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาใน 8 ด้านประกอบด้วย พฤติกรรมการเป็นผู้มีของผู้บริหารสถานศึกษาการพัฒนาและการใช้หลักสูตรการนิเทศการศึกษาการจัดการเรียนการสอนการจูงใจการสนับสนุนการจัดการในชั้นเรียนการสนับสนุนการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและบรรยากาศในโรงเรียน

ถาวร เส็งเอียด (2550, หน้า 150) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ แนวคิด วิธีการตลอดจนเทคโนโลยี ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์กับคณะครูและนักเรียน

สิร์รานี วสุภัทร (2551, หน้า 29) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจหรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา รวมถึงและ

ประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึงความสามารถ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ 5 ด้านประกอบด้วยงานพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษางานพัฒนากระบวนการเรียนรู้งานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้งานนิเทศ การศึกษางานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

สุมาลี ชันดิยะ (2557, หน้า 152) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการพัฒนางานทางด้านวิชาการรู้หลักเบื้องต้นของ วิชาการต่าง ๆ

Glickman (1985, cited in Blasé and Blasé, 2000, p. 131) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทาง วิชาการ หมายถึง การบูรณาการของงานเพื่อให้การช่วยเหลือโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นักเรียนพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาหลักสูตร

McEwan (2003, p. 6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องโดย ตรงต่อกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยครูผู้สอน นักเรียนและหลักสูตร มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

จากความหมายภาวะผู้นำที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถผู้นำที่จะบริหารและพัฒนาทางด้านวิชาการขององค์กร โดยการคิดริเริ่ม เพื่อให้เกิดสิ่ง ใหม่ หรือแนวทางใหม่ในการพัฒนาตลอดจนคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหาร สถานศึกษาในการร่วมมือกับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียน บรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ และยังรวมถึงการจัดการงานวิชาการอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับ บริบทความต้องการของโรงเรียน มีทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและมีเทคนิคใฝ่มน้าว สร้างแรงจูงใจการตัดสินใจแก้ปัญหาและมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมาย

2.1.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาไว้ดังนี้

Hallinger and Murphy (1985, pp. 221 – 224) ได้เสนอองค์ประกอบภาวะผู้นำทาง วิชาการ ไว้ 11 ด้านได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน 2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) การนิเทศและประเมินผลด้านการสอน 4) การประสานงานการนำหลักหลักสูตรไปใช้ 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 7) การเอาใจ ใส่ต่อความคิดเห็นของครูและนักเรียน 8) การจัดให้มีสิ่งจูงใจสำหรับครู 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนา วิชาชีพครู 10) การพัฒนาสร้างมาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียนและ 11) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริม สภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

Davis and Thomas (1989, p. 40) ได้เสนอองค์ประกอบ ภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 8 ประการ ดังนี้ 1) กระตุ้นให้ครูเกิดความตระหนักและเห็นด้วยในการพัฒนาโรงเรียนและมีความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น 2) มีบทบาทสำคัญในการใช้กลยุทธ์เพื่อปรับปรุงงานโรงเรียน 3) สร้างสิ่งจูงใจให้ครูและใช้ระบบการให้รางวัลในการสนับสนุนงานด้านวิชาการ 4) กำกับติดตามดูแลความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ 5) ใช้ทรัพยากรบุคคลและวัสดุอย่างสร้างสรรค์ 6) สร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัยและเป็นระเบียบเรียบร้อย 7) ติดตามการปฏิบัติการสอนของครูและ 8) สังเกตการณ์สอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ

Heck and others (1990, p. 95) ได้เสนอองค์ประกอบ ภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1) กำหนดเป้าประสงค์ของโรงเรียน 2) สื่อสารให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทราบถึงความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง 3) จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของครู 4) อำนวยแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นให้ครูในการจัดการเรียนรู้ 5) นิเทศผลการปฏิบัติงานของครู 6) ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนและ 7) จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

Glickman (1990, cited in Chell, 2001, p. 11) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มีประสิทธิผลมีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ (Knowledge) เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อใช้ในการปฏิบัติภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบย่อย คือ
 - 1.1 ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล
 - 1.2 ความรู้เกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผล
 - 1.3 ความรู้และความเชื่อเกี่ยวกับปรัชญาในการจัดการศึกษา
 - 1.4 ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทางการบริหาร
 - 1.5 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารการเปลี่ยนแปลง
 - 1.6 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) เป็นภาระหน้าที่ที่สัมพันธ์กับด้านความรู้ มีองค์ประกอบย่อยคือ
 - 2.1 การนิเทศและประเมินผลการสอน
 - 2.2 การพัฒนาบุคลากรและทีมงาน
 - 2.3 การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 2.4 การพัฒนากระบวนการกลุ่ม
 - 2.5 การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.6 การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้
 - 2.7 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ด้านทักษะ (Skills) เป็นการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน จำนวนเป็น 8 ด้าน ดังนี้

3.1 ทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership Skills)

3.1.1 ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

3.1.2 ทักษะการติดต่อสื่อสาร

3.1.3 ทักษะการนิเทศ

3.1.4 ทักษะการแนะแนวทางการตัดสินใจร่วมกันของกลุ่ม

3.2 ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills)

3.2.1 ทักษะการกำหนดเป้าหมายหรือการกำหนดวิสัยทัศน์

3.2.2 ทักษะการประเมินผลและการวางแผน

3.2.3 ทักษะการสังเกต

3.2.4 ทักษะการวิจัยและประเมินผล

Winter and Sweeney (1994, cited in Lunenburg and Ornstein, 1996, pp. 322 - 323) ได้เสนอพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพโดยมีจุดเน้นทางด้านวิชาการ ดังนี้ 1) มีความคาดหวังสูงในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) มีความชัดเจนในเรื่องของหลักสูตร 3) มีความชัดเจนในเรื่องโปรแกรมการเรียนการสอน 4) มีความชัดเจนในเรื่องเป้าหมาย จุดประสงค์และมาตรฐาน 5) การใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนให้มาก 6) เน้นทักษะในการอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ 7) มีโปรแกรมการพัฒนาบุคลากร 8) ให้ความสำคัญกับห้องเรียนและโปรแกรมการเรียน 9) มีการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ 10) มีรางวัลให้แก่ครูและนักเรียน 11) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหารของนักเรียน 12) ส่งเสริมให้โรงเรียนมีบรรยากาศในทางบวก

Kaiser (2000, อ้างถึงใน รุ่งนภา นุตราวังศ์, 2552) กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งเป็นผู้ที่ 1) มีความรู้ความเข้าใจทฤษฎีปรัชญาของหลักสูตรต่าง ๆ ของสถานศึกษา 2) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีสอนแบบต่าง ๆ 3) สนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรมการสอน 4) เป็นแบบอย่างที่ดีในเชิงวิชาการ 5) สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน 6) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ 7) นิเทศและกำกับให้การเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

Chell (2001, p. 9) ได้สรุปคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของการเป็นผู้นำทางวิชาการ จากมูลฐานการวิจัยในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) มีการนิเทศและประเมินผลการสอน 2) มีกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร 3) มีการจัดหลักสูตรที่พัฒนาความรู้และกึกรรมนักเรียน 4) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม 5) ส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัย 6) พัฒนาบรรยากาศในโรงเรียน 7) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

Flemming (2001, p. 6) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องได้รับการฝึกทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการให้มีพฤติกรรมดังนี้ 1) สนับสนุนวิธีการสอนและการบริหารการเปลี่ยนแปลง 2) ให้การสนับสนุนทรัพยากร ที่เกี่ยวข้องกับการสอนแก่ครู 3) ให้ความสนใจเยี่ยมห้องเรียนเพื่อความมุ่งหมายต่อการพัฒนาการสอน 4) สร้างแรงจูงใจและบรรยากาศการมีส่วนร่วม การกำหนดเงื่อนไขและให้ผล

สะท้อนกลับ 5) ใช้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเพื่อความสำเร็จของนักเรียนและ 6) ใช้ข้อมูลของบุคลากรเพื่อกำหนดกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู

McEwan (2003, p. 13) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบบันได 7 ชั้น ในการที่จะก้าวไปสู่การเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล คือ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล 2) เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน 3) สร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) สื่อสารวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน 5) ตั้งความคาดหวังสูง ต่อบุคลากรและตนเอง 6) พัฒนาบุคลากรครูให้เป็นผู้นำและ 7) พัฒนาและคงไว้ซึ่งเจตคติในทางบวกกับนักเรียน บุคลากรครูและผู้ปกครอง

Maryland State Board of Education (2005, Online, อ้างถึงใน สิริรานี วสุภัก, 2551, หน้า 54-55) ได้กำหนดกรอบงานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในด้านเนื้อหาและทักษะที่สำคัญ โดยแบ่งเป็น 8 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่ประกอบด้วยค่านิยม ความท้าทาย และโอกาสต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาของนักเรียน มีกระบวนการเพื่อให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ดำเนินการนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ มีการทบทวนตรวจสอบโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดหาทรัพยากรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้วิสัยทัศน์เกิดผลสำเร็จ
2. การร่วมกิจกรรมอย่างกลมเกลียวกัน เป็นการให้ความเคารพ สร้างทีมงาน และไว้วางใจอย่างแท้จริงในการประสานสัมพันธ์กับนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารมีความคาดหวังสูง ต่อผู้เรียนและครูในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างทีมภาวะผู้นำของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ ในการเรียนรู้ของนักเรียนและให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
3. การติดตาม ดูแลความร่วมมือในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์กับครู อย่างต่อเนื่องในการสร้างหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานทั้งส่วนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น และนำกลยุทธ์การสอนบนพื้นฐานงานวิจัยไปประยุกต์ งานมอบหมายของครูมีเป้าหมาย ท้าทายในระดับที่เหมาะสมและเป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ และมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียน
4. การสร้างความมั่นใจในกฎเกณฑ์การประเมินผล ผู้บริหารสร้างความมั่นใจในการประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความร่วมมือสร้างความมั่นใจในการ ใช้การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินผลสรุปเพื่อเป็นพื้นฐานในการวัดผลสัมฤทธิ์และการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน
5. การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนาการเรียนการสอน ด้วยการสร้างความมั่นใจและกระตุ้นให้มีการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เว็บไซต์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทบทวนสรุปข้อมูลเป็นกลุ่มย่อย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจพัฒนาการเรียนการสอน และคณะครูร่วมมือกันวิเคราะห์ผลงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

หนังสืออ้างอิง
(REFERENCE BOOK)
ให้ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

6. การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผู้บริหารให้การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีความสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร การสอนและการประเมินผล และสัมพันธ์กับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและรับผลสะท้อนกลับ มีการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของบุคลากร และมาตรฐานการพัฒนาวิชาชีพของหน่วยงานต้นสังกัด

7. การสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและพัฒนาศักยภาพ ความเป็นผู้นำให้แก่บุคลากรด้วยการสร้างโอกาส การเป็นผู้นำ ด้านการเรียนการสอน กระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่ครู สร้างความผูกพันต่อสถานศึกษาให้แก่ครูและมีส่วนร่วม ในการพัฒนาศักยภาพและความสำเร็จของทีมผู้นำของสถานศึกษา

8. การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องผู้บริหารเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ด้วยการให้การต้อนรับผู้ปกครองนักเรียน ผู้มีอุปการคุณ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาในโรงเรียน กระตุ้นให้เป็นสมาชิกร่วมปฏิบัติการปฏิรูปโรงเรียน มีส่วนร่วมในวิถีชีวิตของโรงเรียน มีการกระจายการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

Huber (2007, pp. 30 - 34) ได้เสนอองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 12 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. จัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ครูประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน
2. มุ่งให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นเป้าหมายหลัก
3. ให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนและบุคลากรทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
4. พัฒนาและกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์กับบุคคลซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน
5. พัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
6. ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติด้านหลักสูตรการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง
7. มีความรู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการสอน และให้ความสำคัญกับงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการศึกษาที่มีประสิทธิผล
8. เป็นผู้ที่สามารถพบเห็นและเข้าพบได้ง่าย
9. ใช้ทีมภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาหลักสูตร นโยบายของโรงเรียน และส่งเสริมให้บุคลากรได้ดำเนินงานอย่างอิสระ
10. ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ
11. ออกแบบพฤติกรรมที่คาดหวังจากบุคคลอื่นและปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับความเชื่อด้วยความตั้งใจที่จะให้เกิดผลในทางบวก
12. มีความตระหนักในสถานการณ์ มีการปรับตัวในการปฏิบัติทางภาวะผู้นำต่อสถานการณ์ที่หลากหลาย

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดทบทวนในที่อื่น ไม่ทบทวน

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 188-190) กล่าวว่าภารกิจหลักของสถานศึกษามีองค์ประกอบหลัก 7 ด้านดังนี้ 1) การอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิสัยทัศน์ 2) การนิเทศและติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ 3) การสร้างความมั่นใจในเกณฑ์การประเมินผล 4) การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนา 5) การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน 6) การสร้างและพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำของบุคลากร 7) การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง

สุภารัตน์ ศรีเนียม (2557) กล่าวว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมกระทำที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน 3) ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 4) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 5) ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน 6) ด้านการดูแลเอาใจใส่ครู 7) ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 8) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 9) ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการและ 10) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

เพ็ญพักตร์ ภูศิลาปี (2557) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการว่า มีองค์ประกอบหลักดังต่อไปนี้ 1) การติดตามกำกับติดตามความก้าวหน้า 2) สนับสนุนให้ครู มีช่องทางในการสะท้อนการจัดการเรียนการสอนของตนเอง 3) นำข้อมูลกลับมาพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 4) กำหนดทิศทางเป้าหมายของการเรียนการสอนในโรงเรียน 5) การนิเทศและประเมินผลการเรียนการสอน

จากการศึกษาขององค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของนักวิชาการ 14 คน ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงวิชาการของนักวิชาการทั้ง 14 คน มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อสรุปเป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยในครั้งนี้ แต่ถ้าองค์ประกอบใดมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจะหลอมรวมกัน เป็นองค์ประกอบเดียวกัน ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

	Hallinger and Murphy (1985)	David and Thomas (1989)	Heck and others(1990)	Glickman (1990)	Winter and Sweeney (1994)	Kaiser (2000)	Chell (2001)	Flemming (2001)	McEwan (2003)	Maryland State Board of Education (2005) (Z/Education)(2005)	Huber (2007)	สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553)	สุภรัตน์ ศรีเปี่ยม (2557)	เพ็ญพิภตร ภูศิลป์ (2557)	รวม
1. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	✓	✓	✓	✓				✓				✓	✓		7*
2. การนิเทศและประเมินผลการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13*
3. การนำหลักสูตรไปใช้	✓						✓	✓		✓	✓	✓	✓		8*
4. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	✓	✓	✓		✓						✓	✓			6
5. การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน	✓				✓								✓		3
6. การเอาใจใส่ต่อความคิดเห็นของครูและนักเรียน	✓				✓	✓					✓	✓			5

องค์ประกอบ
ภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหาร

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

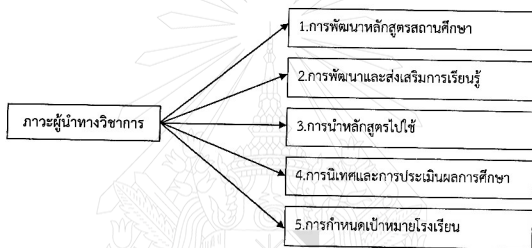
องค์ประกอบ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร	Hallinger and Murphy (1985) David and Thomas (1989) Heck and others(1990) Glickman (1990) Winter and Sweeney (1994) Kaiser (2000) Chell (2001) Flemming (2001) McEwan (2003) Maryland State Board of Education (2005) (Z(Education)(2005) Huber (2007) สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553) สุภรัตน์ ศรีนิยม (2557) เพ็ญพักตร์ กุศลป์ (2557)											รวม	
7. การจัดให้มีสิ่งจูงใจ สำหรับครู	✓	✓			✓	✓		✓				✓	6
8. การส่งเสริมให้มีการ พัฒนาวิชาชีพครู	✓						✓	✓	✓	✓	✓		6
9. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	✓				✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	9*
10. การพัฒนาส่งเสริม การเรียนรู้	✓	✓	✓			✓		✓			✓	✓	9*
11. กระตุ้นให้ครูเกิด ความตระหนักและ เห็นด้วยในการ พัฒนาโรงเรียน		✓											1
12. มีความคาดหวังใน ผลสัมฤทธิ์ ที่สูงขึ้น	✓	✓	✓	✓				✓					6

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

	Hallinger and Murphy (1985)	David and Thomas (1989)	Heck and others(1990)	Glickman (1990)	Winter and Sweeney (1994)	Kaiser (2000)	Chell (2001)	Flemming (2001)	McEwan (2003)	Maryland State Board of Education (2005) (Z)(Education(2005) (2005)	Huber (2007)	สถาบันพัฒนาความรู้ก้าวหน้า (2553)	สุภรัตน์ ศรีเยี่ยม (2557)	เพ็ญพักตร์ ภูศิลา (2557)	รวม
13. ส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
14. เป็นแบบอย่างที่ดี				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	5
15. สภาพแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
16. การทำงานเป็นทีม									✓	✓	✓	✓	✓	✓	4
17. ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	3
18. การใช้เทคโนโลยี												✓	✓	✓	1
19. ใช้เวลาในการจัดการเรียน					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
รวม	11	7	7	5	12	7	7	6	7	8	10	7	10	5	

* หมายถึง องค์ประกอบที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป คิดเป็น 80 % (Chung Teh Fan)

จากตารางที่ 2.1 พบว่า จากตารางคิดเห็นของนักวิชาการ จำนวน 14 คนจะได้ผลของการวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 องค์ประกอบ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่สูงตั้งแต่ 80 % ขึ้นไป นั่นคือ ความถี่ ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป โดยสามารถเลือกได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา 5) การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน ซึ่งองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยเขียนเป็นโมเดลการวัด (Measurement Model) ของภาวะผู้นำทางวิชาการ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังแผนภูมิที่ 2.1

แผนภูมิที่ 2.1 โมเดลการวัด (Measurement Model) ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

จากภาพที่ 2.1 โมเดลการวัด (Measurement Model) ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของแต่ละองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ก่อนที่จะสรุปเป็นนิยามศัพท์เฉพาะได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตรการเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 35)

ความหมายหลักสูตร

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายท่านดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 280) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียนโดยการควบคุมแนะนำของสถานศึกษาอันเป็นเครื่องมือที่จะช่วยบรรลุวัตถุประสงค์หรือความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้และยังกล่าวว่าหลักสูตรเป็นสื่อในการสอนที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551, หน้า 47) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนองต่อวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์

สุทธนู ศรีไสย์ (2551, หน้า 58) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาได้จัดไว้ให้กับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ส่วนหลักสูตรในแนวกว้างหมายรวมถึงแผนหรือแนวทางที่ใช้สำหรับจัดการศึกษาจุดมุ่งหมายเนื้อหา กิจกรรมหรือมวลประสบการณ์ที่มีอยู่ในโปรแกรมการศึกษาทั้งนี้เพื่อผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 43) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ทั้งกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้บรรลุไปตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาแต่ละระดับแต่ละประเภท

ฉันท ชาติทอง (2553, หน้า 6) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรมโครงการหรือแผนซึ่งประกอบด้วยความมุ่งหมายของการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้พัฒนาและมีความรู้ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 8) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลความรู้และประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถทักษะและคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรจึงเป็นเสมือนแผนที่กำหนดทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายและมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อไ้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนในการพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่กำหนด

จากความหมายข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระประมวลความรู้และมวลประสบการณ์ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนพร้อมทั้งมีการวัดและประเมินผล เพื่อให้เห็นว่าผู้เรียนได้มีพัฒนาการไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาแต่ละระดับแต่ละประเภทที่กำหนดไว้

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาเพราะเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนซึ่งได้มีบทการศึกษาให้ความสำคัญของหลักสูตรดังนี้

ชาวลิต ชูกล้าแพง (2550, หน้า 29) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรเป็นข้อ ๆ ดังนี้ 1) หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของประชาชนในประเทศซึ่งคนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับ ในประเทศ หลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของคนที่จะจบการศึกษาในระดับชั้นนั้น ๆ 2) หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษากำประเทศหรือการศึกษาระดับใดมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพจะสะท้อนถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมา 3) หลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษาซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลติดตามผลของการศึกษาได้ทั้งผู้บริหารครูผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกท่าน 4) หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครูเนื่องจากตัวหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับมาตรฐานเดียวกันซึ่งครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายให้สะท้อนและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ 5) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางความรู้ตลอดทั้งการจัดประสบการณ์ของผู้สอนซึ่งการศึกษาในแต่ละระดับจะมีองค์ความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป 6) หลักสูตรเป็นเครื่องหมายอนาคตการศึกษาของชาติย่อมมาจากหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ที่มีกฎวางกรอบเนื้อหาที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

สุทธนู ศรีไสย์ (2551, หน้า 58-59) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) พัฒนาค้นในสังคมให้มีคุณลักษณะที่คาดหวัง 2) เป็นเครื่องมือจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายและส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลให้มีพฤติกรรมและคุณธรรมจริยธรรมรากฐานความคิดที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจการเมืองการปกครองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม 3) ผู้เรียนสามารถค้นพบความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนเองและสามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ 4) เป็นโครงการแผนงานหรือข้อกำหนดที่ชี้แนะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 44-45) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) หลักสูตรเป็นตัวกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นเช่นหลักสูตรระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เป็นต้น 2) หลักสูตรได้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย 3) หลักสูตรเป็นตัวชี้วัดความเจริญงอกงามของผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง 4) หลักสูตรเป็นตัวชี้้นำในการรวบรวมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่ผู้สอนนำมาใช้สอนผู้เรียนให้ครบตามหลักสูตรที่ต้องการ 5) หลักสูตรเป็นตัวบ่งบอกพฤติกรรมที่คาดหวังที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน 6) หลักสูตรช่วยให้ผู้สอนได้ดำเนินการสอนอย่างถูกทางไม่หลงประเด็น 7) หลักสูตรเป็นเครื่องมือของผู้บริหารการศึกษาเพื่อใช้สำหรับการติดตามควบคุมและประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา 8) หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการที่ แปลความ มาจากความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาให้

แก่ผลเมืองของประเทศชาติ 9) หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนให้สอดคล้องกับ การพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

ชนัท์ ธาตุทอง (2553, หน้า 9) ได้กล่าวว่าหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา 3 ระดับคือ 1) ระดับประเทศเป็นการชี้ให้เห็นถึงแนวทางการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มสัมคมกับการจัดการศึกษาในอนาคต 2) ระดับสถานศึกษาซึ่งนับได้ว่าหลักสูตรเป็น หัวใจและจุดเด่นของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น ๆ และ3) ระดับห้องเรียนซึ่งมีความ สำคัญต่อการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับผู้เรียนโดยตรงโดยมีรายละเอียดและเอกสาร ประกอบที่กำหนดแนวทางว่าจะสอนใคร เรื่องใด เพื่ออะไร

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, หน้า 13-14) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรดังนี้ 1) หลักสูตร เป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ 2) หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา 3) หลัก สูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา 4) ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะเห็นแนวปฏิบัติแก่ครู 5) หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของ การศึกษา 6) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะ ได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง 7) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่ ช่วยให้เกิดมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่นเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์แก่สังคม 8) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าวิถีดำเนินชีวิตของเด็กให้เติบโตด้วยความราบรื่น และมีความสุขเป็นอย่างไร 9) หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร 10) หลัก สูตรย่อมกำหนดแนวทางการรู้ความสามารถความประพฤติทักษะเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ ร่วมในสังคมและและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 23) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรดังนี้ 1) งานด้าน หลักสูตรและการสอนทำให้สถานศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ 2) งานด้านหลักสูตรทำให้การ ศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย 3) หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลนการจัดการ เรียนการสอนการพัฒนาหลักสูตรบอกไว้ว่าวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้างจะใช้อะไรเป็นวัสดุและ อุปกรณ์ จะสอนอย่างไรจัดเตรียมการสอนอย่างไรบ้างเพื่อช่วยใน ที่ต้องการเป็นแนวทางในการปฏิบัติ งานของครูที่จะจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้มีความรู้ทักษะความประพฤติเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษาเนื่องจากหลักสูตรเป็น ตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ความสามารถความประพฤติทักษะเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมในสังคมและเป็นเครื่องมือช่วย ให้ผู้สอนได้เ็นการสอนอย่างถูกทางนอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารสำหรับการติดตาม ควบคุมและประเมินผลทางวิชาการของสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรนั้นมีแนวคิดอยู่ 2 ลักษณะด้วยกันคือการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลยและการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นความหมายของการ

พัฒนาหลักสูตรจะรวมถึง การผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย Saylor and Alexander (1974, หน้า 7 อ้างถึงใน ขวลิขิต ชูภาพง, 2551, หน้า 50)

หรรษา นิลวิเชียร (2547, หน้า 7) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ขวลิขิต ชูภาพง (2550, หน้า 49) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็น การออกแบบหลักสูตร การเลือกองค์ประกอบต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิควิธีการทั้งหมดในการจัดทำหลักสูตรและการจัดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ในหลักสูตรที่จัดขึ้น

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 59-60) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็น ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และการพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 53) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่า เป็นความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอาจารย์ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตเพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

ชนัท ธาตุทอง (2553, หน้า 70) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็นการปรับแต่ง เสริมเติมต่อหรือดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

บุญเลี้ยง หุมทอง (2553, หน้า 167) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจเลือกทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมหรือรวบรวมทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการในการปรับปรุงหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสมเพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การปรับปรุงหลักสูตรเป็นกระบวนการปรับเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

การบริหารหลักสูตร

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543, หน้า 174) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารหลักสูตรว่า หมายถึง การวางแผนการควบคุมกำกับดูแลการจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนโครงการวิชาการที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการสอนโดยสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติการเรียนรู้และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรหลักการบริหารหลักสูตรที่มี

ประสิทธิภาพได้แก่ 1) เอกสารหลักสูตรมีความชัดเจนสมบูรณ์ทันสมัยชี้แนวทางในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ผู้สอนมีคุณภาพคือมีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร 3) ผู้เรียนมีความพร้อมเกี่ยวกับความรู้อันมีทักษะพื้นฐานพร้อมที่จะเรียนหลักสูตรนี้ได้ 4) มีบริการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรที่ดีและเพียงพอที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร 5) ระบบการบริหารหลักสูตรที่ดีและมีประสิทธิภาพพร้อมที่จะช่วยเหลือแนะนำการใช้หลักสูตรการเรียนการสอนกับผู้เรียน 6) ระเบียบอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพพร้อมที่จะช่วยเหลือแนะนำการใช้หลักสูตรการเรียนการสอนกับผู้เรียน 7) มีบรรยากาศวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้และบรรยากาศทางสังคมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมกับผู้เรียน 8) ระบบควบคุมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สันต์ ธรรมบำรุง (2525, หน้า 197-198 อ้างถึงในขวลิต ชูกาแพง, 2550, หน้า 64-65) ได้ให้ความหมายการบริหารหลักสูตรว่า เป็นการบริหารงานด้านวิชาการซึ่งเปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุดการบริหารหลักสูตรนั้นเป็นระบบของหลักสูตรจะต้องบริหารอย่างเป็นระบบระเบียบและรวมถึงกระบวนการเรียนการสอนด้วยระบบการบริหารหลักสูตรจะต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือการวางแผนหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา (2551, หน้า 110) ได้ให้ความหมายการบริหารหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้เจตคติและทักษะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 49) ได้ให้ความหมายการบริหารหลักสูตรว่า เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยมีการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตรได้แก่การวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยการตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่นบุคลากรอาคารสถานที่งบประมาณการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดทำโครงการสอน เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอันประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตรรวมถึงการควบคุมกำกับดูแลการจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ประโยชน์สูงสุดแก่สามารถพัฒนาความรู้เจตคติและทักษะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรซึ่งจะต้องทำการศึกษาหลักสูตรให้ชัดเจนเพื่อที่จะได้วางแผนเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร โดยมีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521, หน้า 140-141 อ้างถึงใน ขวลิต ชูกาแพง, 2550, หน้า 65-66) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับหลักสูตรไว้ ดังต่อไปนี้ 1) การเตรียมวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตร

ใหม่ 2) การเตรียมจัดการอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ 3) การจัดครูเข้าสอน 4) การจัดตำราเรียน 5) การบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน 6) การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรกับผู้ปกครองและคณะกรรมการศึกษาของโรงเรียนชุมชนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายหลักการโครงสร้างและการจัดประสบการณ์การเรียน 7) การจัดสภาพแวดล้อมและการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 8) การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 70) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ 1) วางแผนและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร 2) ประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของโครงการพัฒนาหลักสูตร 3) อำนวยการให้เป็นตามนโยบายและปรัชญาของกรศึกษาและหลักสูตร 4) อำนวยในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในหลักสูตร 5) ใช้ข้อมูลจากการวิจัยและส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน 6) ประสานงานกับบุคคลอื่นในการจัดการเรียนการสอนพิเศษเช่นหน่วยศึกษานิเทศก์ 7) ทำงานร่วมกับครูนิเทศในการใช้หลักสูตร 8) เตรียมผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร 9) อำนวยความสะดวกในเรื่องเวลาและอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร 10) ช่วยเหลือครูโดยใช้เทคนิคการแนะแนวและที่ปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร 11) จัดองค์การและอำนวยการโครงการ ที่เกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษาที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ 12) แนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ชุมชนเข้าใจและ 13) ส่งเสริมการติดต่อในโรงเรียนในระดับเดียวกัน ทรรษา นิลวิเชียร (2547, หน้า 14) ได้กล่าวว่ถึงบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรได้แก่ การจัดหางบประมาณมาสนับสนุนการสแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการการเปิดโอกาส ให้มีการตัดสินใจร่วมกันการให้กำลังใจและข้อแนะนำอย่างเป็นที่กลยามิตรและมีความเป็นประชาธิปไตย

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551, หน้า 98-99) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้กระจ่างเพื่อจะให้ได้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนและวางแผนในการเตรียมการดำเนินการใช้หลักสูตร 2) จัดเตรียมบุคลากรโดยการประชุมอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและแนวการสอนตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ 3) จัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถตามความถนัดและความสนใจเพื่อจะได้จัดมวลประสบการณ์การเรียนรู้อันผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ให้บริการและสนับสนุนการสอนของครูโดยการจัดหาเอกสารหลักสูตรงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเช่นการจัดห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้โดยคำนึงถึงคุณประโยชน์และความสะดวกสบายในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นหลัก 5) ดำเนินการนิเทศติดตามผลและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอโดยใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ 6) สร้างขวัญและกำลังใจตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเหมาะสมและยุติธรรมโดยยึดระบบคุณธรรมเป็นหลัก 7) ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรแก่นักเรียนครูผู้สอนผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจและความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร

และการรับความร่วมมือที่ดีจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนโดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลาย

ซุมคักดี อินทรีรัช (2551, หน้า 116) ยังได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมุ่งมั่นสร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา กำหนดทิศทางและนโยบายที่ชัดเจนปรับปรุงยกระดับมาตรฐานและกำหนดขั้นตอนการทำงาน รวมทั้งการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอพัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงานเป็นทีมมีส่วนร่วมในการบริหารงานในสถานศึกษารวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการวิจัยชั้นเรียนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และระดมทรัพยากรท้องถิ่นชุมชนเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 29) กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาและใช้หลักสูตรระดับสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้นและชักนำให้บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามต้องการดังนั้นหากผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจนและให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูรวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนได้จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายได้ไม่ยาก

ยงทัต ธาตุทอง (2553, หน้า 272) และบุญเลี้ยง หุมทอง (2553, หน้า 284-285) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรดังนี้ 1) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่นำมาใช้ในสถานศึกษานั้นอย่างถ่องแท้ 2) ให้ความรู้ครูผู้สอนในโรงเรียนเกี่ยวกับกรนำหลักสูตรไปใช้ 3) ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู 4) ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 5) กระตุ้นให้ครูใช้หลักสูตรอย่างถูกต้องเช่นจัดฝึกอบรมหรือประชุมสัมมนา เป็นต้น 6) ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 7) จัดระบบการบริหารหลักสูตรและ 8) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร

ภาวนี อารงเลิศฤทธิ (2553, หน้า 53-54) กล่าวว่าการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษามีภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำสู่การจัดการเรียนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาของชาติและตามความต้องการของท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าวสถานศึกษาจึงมีภารกิจสำคัญดังนี้ 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นแกนกลางส่วนที่เป็นความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นรวมทั้งส่วนที่เป็นสถานศึกษาต้องการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติม 2) ส่งเสริมสนับสนุนในด้านการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและมีความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาการ 3) จัดสรรงบ

ประมาณทรัพยากรเพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียนของตนเอง 4) ติดตามการใช้หลักสูตรกำกับดูแลคุณภาพนิเทศภายในให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและ 5) มีการวิจัยและพัฒนาการใช้หลักสูตรตลอดจนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง บทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้นำส่งเสริมสนับสนุนและโน้มน้าวใจข้าราชการครูประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร โดยมีการทำความเข้าใจพร้อมทั้งส่งเสริมให้มีส่วนร่วม สนับสนุนการสอน โดยการแต่งตั้งบุคลากรทำหน้าที่ในการตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมพัฒนาครู เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนและนำพาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, หน้า 5)

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

เนื่องจากหลักสูตรและการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ไม่สามารถแยกจากกันได้เพราะ มีความสัมพันธ์และเกื้อกูลซึ่งกันและกันความสำเร็จของหลักสูตรต้องอาศัยการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้และมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ชวลิต ชูก่าแพง (2550, หน้า 87) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นการจัดดำเนินการของผู้สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนจะทำกิจกรรม ที่อาศัยกระบวนการโยงความสัมพันธ์เปรียบเทียบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าวผลการเรียนรู้จะอยู่ในรูปความเข้าใจการคิดวิเคราะห์การคิดสังเคราะห์การประเมินผลาการจัดดำเนินการของผู้นสอนอาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ กันในยุคของการปฏิรูปการศึกษาเรียกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายที่สำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 5) กล่าวให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มี

มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนและนำผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมิคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลพัฒนาการทางสมองและเน้นคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์ใช้สื่อการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นศูนย์สื่อการเรียนรู้ระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำผลที่ได้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าจัดการการเรียนรู้เป็นการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และการปลูกฝังส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

หลักการสำคัญในการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 122-123) ได้กำหนดหลักการในการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ การบูรณาการตามความเหมาะสมซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านความรู้ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ภารกิจว่าจัดการเรียนรู้อย่างไรผู้เรียนจึงจะเข้าใจความหมายของสิ่งที่จะเรียนรู้และโครงสร้างของความรู้ประกอบด้วยข้อมูลข้อเท็จจริงหลักการกฎเกณฑ์ไปจนถึงทฤษฎีอย่างมีลำดับขั้นตอนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีหลักการเรียนรู้อย่างไรก็ตามสถานศึกษาจะต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ตลอดจนสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพให้เป็นไปตามเป้าหมาย 2) ด้านคุณธรรมควรพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ด้วยความรักความเมตตาต่อศิษย์จะทำให้ผู้เรียนเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองเกิดพลังในการเรียนรู้กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น 3) ด้านกระบวนการเรียนรู้การการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดควรเป็นการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหากระบวนการเรียนรู้ที่นำมาใช้ประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้ทั่วไปที่ใช้ได้กับหลาย ๆ วิชาเช่นกระบวนการกลุ่มกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้นนอกจากนี้ในการเรียนรู้แต่ละวิชากิจกรรมจะต้องเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้เฉพาะวิชาเช่นวิชาวิทยาศาสตร์จะใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 4) การบูรณาการตามความเหมาะสมเนื่องจากการเรียนรู้สามารถเกิดได้ในทุกที่และทุกโอกาสทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนในสภาพแวดล้อมและในธรรมชาติผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ปัญญาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และบูรณาการเชื่อมโยงไปสู่ชีวิตจริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 25) กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองไว้ดีประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนกระบวนการ

จัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข, หน้า 9-10) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญและสรรหากระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัดทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้นำมาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์การจัดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ดีผู้เรียนควรได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองและมุ่งเน้นความรู้คุณธรรมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความหลากหลายทันสมัยเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนธรรมชาติของวิชาให้ผู้เรียนค้นคว้าหรือเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ให้หลักการที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้โดยการจัดวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ให้พัฒนาตนเองได้การจัดการเรียนรู้ควรเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียนให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนได้ลงมือศึกษาค้นคว้าคิดแก้ปัญหาและปฏิบัติงานเพื่อสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนจัดสถานการณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) จัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลการจัดการเรียนรู้ควรให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงาม อย่างสมบูรณ์มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและแสดงออกถึงศักยภาพของตนเองครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน 3) การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานของสมองการเชื่อมโยงวงจรสมองพัฒนาการทางอารมณ์ซึ่งจะมีผลให้ผู้เรียนมีจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขโดยใช้ประสบการณ์ตรงด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรมข้อเท็จจริงและทักษะด้านต่าง ๆ ที่ปรากฏในชีวิตจริงตามธรรมชาติเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง 4) การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรมการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมได้รับรู้เกิดการยอมรับเห็นคุณค่าและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล (2553, หน้า 34) กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1) ยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ 2) กระบวนการเรียนรู้

เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลักใช้วิธีสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล 3) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ใช้วิธีการกิจกรรมสื่อและแหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน

พจนัท ธาตุทอง (2553, หน้า 37) กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ว่าผู้สอนเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ทำหน้าที่เรียนด้วยตนเองและต้องเรียนรู้ คุณคุณธรรมและเป้าหมายของการเรียนแบ่งเป็นด้านปัญญามุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านอารมณ์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางอารมณ์เห็นคุณค่าและเข้าใจตนเองเห็นอกเห็นใจผู้อื่นแก้ปัญหาความขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมด้านสังคมมุ่งเน้นความรู้เพื่อเข้าใจสถานการณ์แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางความคิดการกระทำโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและวัฒนธรรม

จากข้อมูลข้างต้นหลักการจัดการเรียนรู้จะต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการเชื่อมโยงไปสู่ชีวิตจริงคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนโดยพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

กระบวนการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำพาให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 25) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ว่าผู้เรียนต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนอาทิกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการกระบวนการสร้างความรู้กระบวนการคิดกระบวนการทางสังคมกระบวนการเผชิญเหตุการณ์และแก้ปัญหากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงกระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริงกระบวนการจัดการกระบวนการวิจัยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัยกระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 11) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 นั้นจะต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรซึ่งครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจแนวคิดการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียนแล้วนำมาจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียนตามหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ได้แก่ 1) กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) กระบวนการสร้างความรู้ 3) กระบวนการคิด 4) กระบวนการทางสังคม 5) กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา 6) กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง 7) กระบวนการปฏิบัติ 8) กระบวนการจัดการ 9) กระบวนการวิจัย 10) กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง 11) กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัยและอื่น ๆ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 24) ได้นิยามกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) คือกระบวนการที่ผู้เรียนใช้ในการแสวงหาความรู้สร้างความเข้าใจสร้างองค์ความรู้และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถและศักยภาพตามที่มุ่งหวังในหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตรผู้สอนจึงควรคัดเลือกนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเตรียมเข้าสู่ศตวรรษที่ 21

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 38-39) ได้ให้แนวทางในการปฏิบัติงานวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้ 1) จัดให้มีแผนการสอนให้ครบถ้วนทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระสำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นให้ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำแผนการสอนเองผู้บริหารต้องเป็นผู้นำและกระตุ้นให้ครูจัดทำและติดตามการนำไปใช้ด้วย 2) จัดห้องที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนนักเรียนรวมถึงจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอตามความจำเป็น 3) จัดสถานที่อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และห้องพิเศษเพื่อสนับสนุนการจัดการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ตามสภาพความพร้อมของสถานศึกษา 4) ตรวจสอบการจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับอัตราเวลาเรียนในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระทุกชั้นเรียนและให้มีตารางสอนรวมของสถานศึกษาด้วย 5) จัดทำหรือจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่สนับสนุนการสอนเช่นแผนการสอนคู่มือครูและเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับครูผู้สอนให้เพียงพอทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระโดยการสำรวจความขาดแคลนและความต้องการ 6) จัดครูประจำชั้นครูประจำวิชาให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถประสบการณ์และความถนัดหากไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้จัดตามความสมัครใจทั้งนี้ให้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับนักเรียนด้วย 7) ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูโดยการตรวจแผนการสอนหรือตรวจบันทึกการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ 8) เยี่ยมชั้นเรียนหรือสังเกตการสอนโดยกำหนดเป็นปฏิทินปฏิบัติงานไว้ 9) จัดครูเข้าสอนแทนครูที่ขาดหรือครูที่ไม่มาปฏิบัติงานโดยมีการบันทึกมอบหมายงานและบันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร 10) ติดตามช่วยเหลือพิเศษช่วยแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้แก่ครูให้ขวัญและกำลังใจในการจัดการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร 11) เป็นผู้นำให้ครูปรับปรุงการสอนให้รู้จักใช้เทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ และเลือกกิจกรรมการสอนโดยคำนึงถึงสภาพความพร้อมของนักเรียนโรงเรียนชุมชนและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ทักษะและเจตคติที่ดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 34) ได้กล่าวถึงแนวทางปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการเผชิญสถานการณ์การ

ประยุกต์ใช้เพื่อความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้อาจประสบการณ้จริงการส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องการผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกันปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่ตั้งงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรมทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ประกอบการชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม 3) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตรเช่นนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม 4) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 76-77) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีข้อควรปฏิบัติดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรมโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นคนดีคนเก่งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้าใจแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม 4) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรจัดทำหน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมทรัพยากรในชุมชนพร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร 6) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรแผนการจัดการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 7) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 8) ผู้บริหารสถานศึกษาพึงเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรในสถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบโดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตรเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 9) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายพร้อมนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ 10) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายเช่นประชุมสัมมนาประชุมปฏิบัติการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้หมายถึงบทบาทของของผู้บริหารสถานศึกษาที่
 ชี้นำส่งเสริมสนับสนุนและโน้มน้าวใจข้าราชการครูเกิดความตระหนักในการร่วมพลังและประสาน
 สัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการ
 เรียนรู้ตามสาระและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทางวิชาการเอื้อต่อการ
 เรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจอันมีผลมาจากความไม่สงบติดตาม
 การจัดการเรียนรู้ของครูโดยการตรวจแผนการสอนหรือตรวจบันทึกการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ
 ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ที่ปลอดภัยให้กับผู้เรียน
 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ความสำคัญของสื่อการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2545, หน้า 6-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญและบทบาทของสื่อการเรียนรู้ไว้ สรุป
 ได้ดังนี้ 1) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่ายขึ้นรวดเร็วขึ้น 2) ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่
 กำลังเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นกระบวนการ 3) ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองส่งเสริมให้เกิด
 ความคิดสร้างสรรค์ 4) สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่น่าสนใจและทำ
 ให้อยาก رؤอยากเห็น 5) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียน 6) เกื้อหนุนผู้เรียนที่มีความสนใจ
 และความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกันให้เรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน 7) ช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการสาระการ
 เรียนรู้ต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกัน 8) ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการค้น
 คว้าเพิ่มเติม 9) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ในหลายมิติจากสื่อที่หลากหลาย 10) เชื่อมโยงโลกที่อยู่
 โลกกับผู้เรียน ให้เข้าสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 27) กล่าวถึงสื่อการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือสนับสนุนการ
 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานการ
 เรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ยังได้กล่าวว่สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท
 ทั้งสื่อธรรมชาติสื่อสิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยีและเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่นการเลือกใช้สื่อ
 ควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 89) กล่าวว่าสื่อการเรียนรู้มีความสำคัญและประโยชน์ต่อ
 ผู้สอนและผู้เรียนแต่ความสำคัญและประโยชน์จะต้องตกอยู่กับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดเพราะสื่อการ
 เรียนรู้เป็นตัวช่วย ให้ผู้เรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญได้บรรลุไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ใน
 บทเรียนและเนื้อหาสาระนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและ
 สามารถมากขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข, หน้า 22-23) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อ
 การเรียนรู้ว่าสื่อมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยสื่อจะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ความ
 เข้าใจความรู้สึกและเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์ให้ผู้เรียนปัจจุบันสื่อการเรียนรู้มีอิทธิพลสูงต่อการ
 กระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็น ผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจนเกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ความรู้
 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้เชิงเนื้อหาส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเพื่อ

เชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้เข้ากับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี 2) ทักษะสื่อการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน 3) คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้เห็นคุณค่าในตนเองมีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีงาม

สรุปได้ว่าสื่อการเรียนรู้มีความสำคัญเพราะสื่อการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เข้าถึงตลอดจนเพิ่มพูนความรู้ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 36) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติในการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ 2) ส่งเสริมครุผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ 3) จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาด้านวิชาการ 4) ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคลครอบครัวองค์กรและหน่วยงานและสถาบันอื่น 5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 27) กล่าวถึงสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควรดำเนินการดังนี้ 1) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ศูนย์การเรียน ชูวีศูนย์สื่อการเรียนรู้ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสถานศึกษาท้องถิ่นชุมชน สังคมโลก 2) จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนเสริมความรู้ให้ผู้สอนรวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ 3) เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมีความเหมาะสมมีความหลากหลายสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน 4) ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ 5) ศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 6) จัดให้มีการกำกับติดตามประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

บันทึก ๓๓๓๐๓ (2553, หน้า 37-38) ได้กล่าวถึงการดำเนินงานด้านสื่อของสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษามีส่วนในการดำเนินการดังนี้ 1) จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ 2) ศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน

และสำหรับเสริมความรู้ของผู้สอน 4) ศึกษาวิธีการเลือกและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมหลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน 5) ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเองและเลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้โดยการวิเคราะห์และประเมินสื่อการเรียนรู้ที่ใช้อย่างสม่ำเสมอ 6) จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อการศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และการพัฒนาสื่อ 7) จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาท้องถิ่นชุมชนและสังคมอื่นและ 8) จัดให้มีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 208) ได้กล่าวถึงบทบาทของฝ่ายบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบพอสรุปได้ดังนี้ 1) เข้าใจงานสื่อการสอนตระหนักในคุณค่าและความสำคัญโดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการสอน 2) มีนโยบายและวางแผนการจัดโครงการงานสื่อการสอน 3) มีความรู้ความสามารถช่วยจัดและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการสื่อการสอน 4) จัดให้มีอาคารสถานที่งบประมาณบุคลากรแ่งงานสื่อการสอน

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 134) กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ 2) ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 3) จัดการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการ 4) ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น 5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

Knezevich (1962, pp. 422-424 อ้างถึงใน สมาน อัครภูมิ, 2551, หน้า 293) กล่าวว่า ผู้บริหาร มีหน้าที่ในการจัดหาและจัดระบบบริการสื่อการสอนที่จำเป็นในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าการพัฒนาสื่อการเรียนรู้หมายถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมโน้มน้าวและจูงใจข้าราชการครูให้เกิดความตระหนักในการรวมพลังประสานสัมพันธ์พัฒนางานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประกอบด้วยการกำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้อส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้กำกับติดตามประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้

การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 21) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

ทุกระดับทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ สำหรับการศึกษา

ความหมายของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ให้ความหมายของแหล่งเรียนรู้ดังนี้ กรมวิชาการ (2546, หน้า 19) แหล่งเรียนรู้หมายถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ อาชัญญา รัตนอุบล และคณะ (2548, หน้า 64) แหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบตัวเราที่เป็นทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตเป็นสิ่งที่อยู่ในธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้นซึ่งเป็นแหล่งความรู้ที่หาได้ในสังคมเกิดการเรียนรู้และเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จันทร์เพ็ญ ประสาทไทย (2551, หน้า 12) ให้ความหมายแหล่งเรียนรู้หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่แวดล้อมใกล้ตัวหรือไกลตัวโรงเรียนแหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศแหล่งความรู้ ที่สนับสนุนส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ขึ้นสามารถคิดสร้างสรรค์พัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่เดิมให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ศึกษาเรียนรู้สามารถเลือกรับเอาสิ่งที่สนใจหรือไม่สนใจเรียนรู้

กรมวิชาการ (2544) แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสารความรู้ประสบการณ์ทั้งหลายที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ได้ด้วยตนเองจากการคิดเองปฏิบัติเองและสร้างความรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยและต่อเนื่องจนเกิดกระบวนการเรียนรู้และสุดท้ายก็เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 233) ให้ความหมายแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นบุคคลสถานที่วัสดุอุปกรณ์สื่อหรือเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ผู้เรียนได้ใช้ศึกษาเรียนรู้ในเรื่องที่ตนสนใจให้ได้รับความรู้และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 25) ให้นิยามแหล่งการเรียนรู้ (Learning resource) คือสถานที่หรือแหล่งข้อมูลทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาแสวงหาประสบการณ์ความรู้เพื่อช่วยพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้หมายถึงสถานที่หรือแหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศความรู้ประสบการณ์ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบตัวเราที่มนุษย์สร้างขึ้นผู้เรียนสามารถเรียนรู้จนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งเสริมสร้างความรู้ความคิดและประสบการณ์เป็นแหล่งศึกษาตามอัธยาศัยเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตมีนักวิชาการได้ให้ความหมายความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ดังนี้

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอาง และวิชนี ศิลตระกูล (2543, หน้า 323-333) กล่าวถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ว่าแหล่งเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบสามารถใช้เป็นแหล่งที่ทันสมัยศึกษาเสริมความรู้เพิ่มเติมให้กับเด็กนักเรียนและนักศึกษา นอกเหนือจากหลักสูตร

ปกติสามารถใช้สถานประกอบการเพื่อใช้เป็นแหล่งฝึกฝีมือคนในภาคปฏิบัติของหลักสูตรทุกประเภท และทุกระดับอีกด้วย

วรรณา อุดมศาสตร์สกุล (2551, หน้า 15) สรุปความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ได้ดังนี้ 1) เป็นแหล่งที่รวบรวมขององค์ความรู้อันหลากหลายพร้อมที่จะให้นักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) เป็นแหล่งเชื่อมโยงสถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของตน 3) เป็นแหล่งข้อมูลทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขเกิดความสุขสนุกสนานและมีความสนใจที่จะเรียนรู้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย 4) ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการได้คิดเองปฏิบัติเองและสร้างความรู้ด้วยตนเองขณะเดียวกันก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 5) ทำให้นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้รู้และรักในท้องถิ่นของตนเองเห็นคุณค่าและตระหนักถึงปัญหาในชุมชนของตนเองพร้อมที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

บทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 36) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดังนี้ 1) สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง 2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่นบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในบริเวณใกล้เคียง 3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง 4) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกื้อองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 134) ได้กล่าวถึงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดังนี้ 1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาที่ใกล้เคียง 2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่นบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง 3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือ กับสถานศึกษาอื่นบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน 4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้นำส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ใช้นวัตกรรมการสอน นั่นคือ การกำหนดนโยบายระดับต้น การใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพรวมถึงการจัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ การศึกษาวิธีการเลือกและใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เป็นหลักสูตร ที่ได้มีการประยุกต์มาจากหลักสูตรโรงเรียนมหิตลิวทยาสุรณี ปี 2552 ซึ่งเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์แห่งแรกของประเทศไทย ที่ใช้หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ โดยโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ทั้ง 12 โรงเรียน เริ่มทดลองใช้หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2552 สำหรับนักเรียนห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ในโครงการของโรงเรียนมหิตลิวทยาสุรณี จนเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2553 มติคณะรัฐมนตรี อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ทั้ง 12 แห่ง ให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค จึงได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียน โดยใช้ชื่อว่าหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เริ่มใช้พุทธศักราช 2554 จัดโครงสร้างให้มีลักษณะที่ยืดหยุ่น มีลักษณะเป็นหลักสูตรรายบุคคล (Individualized curriculum) มีองค์ประกอบดังนี้

ภารกิจและปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

ภารกิจสำคัญของกลุ่มโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2553 ที่อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ทั้ง 12 แห่ง ให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค สรุปได้ ดังนี้ “โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมีภารกิจในการศึกษาค้นคว้า และดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในลักษณะของโรงเรียนประจำ เพื่อเป็นการกระจายโอกาสให้กับผู้มีความสามารถพิเศษ ที่มีกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ และเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนกลุ่มด้อยโอกาสและขาดแคลนทุนทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เหล่านั้น ไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่มีความสามารถระดับสูงเยี่ยม เทียบเคียงกับนักวิจัยชั้นนำของนานาชาติ (World class) มีจิตวิญญาณมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วม โลกและธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้กับประเทศชาติและสังคมไทยในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่ม

มากขึ้น สร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืน พอเพียง มีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน”

ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคบรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกนักเรียนมีความเที่ยงและมีความเชื่อถือได้ เป็นไปตามหลักวิชา นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเรียนตามโครงการนี้เป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริง เป็นเพชรแท้ เป็นกลุ่มที่มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ในระดับ 3% บนของกลุ่มอายุ (มีกระบวนการค้นหาเพชร ที่มีประสิทธิภาพ)

ประการที่ 2 มีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นเป็นการ เฉพาะสำหรับ นักเรียนกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็น หลักสูตรที่สนองต่อความ สามารถและความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล (Customized curriculum) ช่วยให้นักเรียนค้นพบตนเองว่า มีความถนัดและความสนใจทางด้านไหนสามารถคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาตลอดจนกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน ด้านอาชีพ และด้าน การดำรงชีวิต มีความรู้ความเข้าใจถึงธรรมชาติและลักษณะของอาชีพ ที่หลากหลาย โดยเฉพาะอาชีพ ที่ต้องใช้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐาน ในการปฏิบัติงาน และอาชีพของการเป็น นักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมี อุดมการณ์และคุณลักษณะทั้ง 9 ประการ ตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค (สร้างเครื่องมือและกระบวนการเจียรนัยเพชรที่มีประสิทธิภาพ)

ประการที่ 3 มีครู มีการบริหารจัดการ และมีทรัพยากรสนับสนุนที่เหมาะสมเพียงพอ ครูและ ผู้บริหารมีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจ มีความเชื่อ มีศรัทธา เห็นคุณค่าและความสำคัญของ การจัดการศึกษาสำหรับ ผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความรู้ มีความ สามารถและมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมี อุดมการณ์และคุณลักษณะตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนวิทยา ศาสตร์ภูมิภาคทั้ง 9 ประการ (ช่างเจียรนัยเพชรฝีมือเยี่ยม)

อุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน

อุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มุ่งส่งเสริม และพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดีและมีความเป็นผู้นำ
- 2) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อย่างลึกซึ้ง เทียบมาตรฐานสากลในระดับเดียวกัน

3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตวิญญาณของความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น และนักพัฒนาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เทียบมาตรฐานสากลในระดับเดียวกัน

4) รักการเรียนรู้ รักการอ่าน รักการเขียน รักการค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีความรอบรู้ ใฝ่รู้ และสามารถบูรณาการความรู้ได้

5) มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เทียบมาตรฐานสากลในระดับเดียวกัน

6) มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทย มีความเข้าใจและภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติมีความรักและความภาคภูมิใจในชาติบ้านเมืองและท้องถิ่น เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ

8) มีจิตมุ่งที่จะทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคมต้องการตอบแทนบ้านเมืองตามความสามารถของตนอย่างต่อเนื่อง

9) มีสุขภาพอนามัยที่ดี รักการออกกำลังกาย รู้จักดูแลตนเองให้เข้มแข็งทั้งกายและใจ

ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์คิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีความสามารถระดับสูงเทียบเคียงกับนักวิจัยชั้นนำของนานาชาติ และมีจิตวิญญาณมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ให้กับประเทศชาติ และสังคมไทยในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศชาติ ให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น สร้างสังคมแห่ง ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียงมีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรฉบับนี้ มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะหรือความสามารถด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาสามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ มีความสามารถในการเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการแก้ปัญหาและเผชิญปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล หลักคุณธรรม บนข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม สามารถแสวงหาความรู้ และประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการดำรงชีวิต ทักษะการทำงาน และทักษะในการอยู่ร่วมกันในสังคม ทักษะการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล สามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ทั้งเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานและการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

6) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีความสามารถในการเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักบทบาทและ หน้าที่ของตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักสังเกตคนรอบข้างและเพื่อนร่วมงาน รู้จักใจจุดดีและจุดแข็งของแต่ละคนให้เป็นประโยชน์ได้ สามารถบริหารความขัดแย้งได้ มีจิตวิทยาในการทำงานร่วมกับคนอื่น

7) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการค้นคว้าหาความรู้ การเรียน การประชุมสัมมนา การเจรจาต่อรองและการทำงานร่วมกับชาวต่างชาติได้อย่างคล่องแคล่วมีประสิทธิภาพสมวัย ทั้งด้านการพูด การอ่าน และการเขียน

8) ความสามารถในการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อหาคำตอบของปัญหาหรือสร้างองค์ความรู้ หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้อย่างชำนาญและสร้างสรรค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนของโรงเรียนไว้ดังนี้

- 1) มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) มีความภูมิใจในความเป็นไทยและศิลปวัฒนธรรมไทย
- 3) มีจิตสาธารณะและมีอุดมการณ์มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ
- 4) มีวินัยและมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 5) มุ่งมั่นในการทำงานและดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียง
- 6) ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ รักการอ่านและการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- 7) เห็นคุณค่าของการเรียนรู้จากการปฏิบัติทดลองจริง

8) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการวิจัยและการประดิษฐ์คิดค้น
 9) มีจิตใจเปิดกว้าง เชื่อในเหตุผล เปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของตนเองได้ตามข้อมูลและหลักฐานใหม่ที่ได้รับ

10) รักและเห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย

จุดเน้นของหลักสูตร

หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายพุทธศักราช 2554 ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคฉบับนี้ มีจุดเน้นในการจัดทำดังนี้

1) เน้นการพัฒนานักเรียนรอบด้านทั้งพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และ หัตถศึกษา

2) สาระการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน เน้นการจัดให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน เป็นรายบุคคล และให้ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3) รายวิชาเพิ่มเติม เน้นการจัดให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพความถนัดและความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจาก สถาบันอุดมศึกษา ศูนย์วิจัย และสถานประกอบการภายนอกโรงเรียนทั้งในและต่างประเทศได้ตาม ศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ เปิดโอกาสให้สามารถเทียบโอนความรู้ได้

4) เน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีศักยภาพระดับเดียวกับนักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ

5) เน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน

6) เน้นการส่งเสริมการประดิษฐ์คิดค้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการทำโครงการ
โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค พุทธศักราช 2554 จัดโครงสร้าง ให้มีลักษณะที่ยืดหยุ่น มีลักษณะเป็นหลักสูตรรายบุคคล (Customized curriculum) จัดรายวิชาและกิจกรรมที่ หลากหลายให้นักเรียน ได้เลือกตาม ศักยภาพ ความถนัดและความสนใจ การจัดรายวิชาและกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียน ผู้มีศักยภาพสูงด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้เลือกเรียน มีวัตถุประสงค์หลักสำคัญดังนี้

1) เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง

2) เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนานตนเองอย่างเต็มศักยภาพในด้านที่ตนเองรัก ถนัดและสนใจ

3) เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความหลากหลายเห็นคุณค่าและเห็นความสำคัญของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

4) เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความหลากหลาย เห็นคุณค่า และเห็นความสำคัญของการวิจัยทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ปัจจุบันประเทศไทยยังมีผู้ประกอบการอาชีพทางด้านนี้น้อยมากจนทำให้ประเทศไทยต้องพึ่งพาสินค้าและเทคโนโลยีจากต่างชาติเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของประเทศไทยมีมูลค่าต่ำ เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ประเทศไทยต้องสั่งซื้อเข้ามาใช้จากต่างชาติผลที่ตามมาคือประเทศชาติยากจนคนไทยจำนวนมากยังมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

โครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำนองเดียวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แต่จัดให้ยืดหยุ่นมีลักษณะเป็นหลักสูตรรายบุคคลมากขึ้น

สาระการเรียนรู้พื้นฐาน สาระการเรียนรู้พื้นฐานประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่นเดียวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นักเรียนจะได้เรียนเหมือนกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานทั้งเวลาเรียน และสาระการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐาน ครูผู้สอนต้องพิจารณาศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วย หากนักเรียนคนใดมีศักยภาพและอัตราการเรียนรู้ที่สูงกว่านักเรียนทั่วไป ให้เป็นหน้าที่ของ ผู้สอนที่จะเพิ่มเติมรายละเอียดและความลึกซึ้งของเนื้อหา กระบวนการคิด และฝึกทักษะต่าง ๆ ของสาระการเรียนรู้พื้นฐานนั้น ๆ ได้ตามความเหมาะสม อาจมีการส่งเสริมเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย มอบหมายงาน สื่อ เอกสารให้นักเรียน ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยครูทำหน้าที่ให้การปรึกษาและคำแนะนำ

สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกลุ่ม 1 คือรายวิชาที่จัดให้สอดคล้องกับการเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนวิทยาศาสตร์ยังมีเป้าหมาย พัฒนานักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพระดับเดียวกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติจึงได้นำแนวคิดและข้อกำหนดของโรงเรียนมาตรฐานสากลมาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคนี้ด้วยนักเรียนทุกคนต้องเรียนรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่ม 1 แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นรายวิชาที่จัดขึ้นให้ตอบสนองและสอดคล้องกับจุดเน้นและอุดมการณ์ของการเป็นทั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและโรงเรียนมาตรฐานสากล

สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกลุ่ม 2 คือรายวิชาเพิ่มเติมที่จัดให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความริ่ ความถนัดและ ความสนใจ ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ นักเรียนต้องเลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่ม 2 ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

รายวิชาการเรียนล่วงหน้า (Advanced placement program: AP) เป็นรายวิชาที่เปิดให้นักเรียนเลือกตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ ด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ซึ่งจัดทำขึ้นต่อยอดจากการเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมกลุ่ม 1 ให้มีสาระการเรียนรู้เทียบเท่ากับสาระการเรียนรู้ระดับมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1

ลักษณะพิเศษของการจัดการเรียนการสอนบางรายวิชาอาจจัดเปิดเป็นรายวิชาศึกษาค้นคว้าอิสระ (Independent study) ภายใต้การกำกับดูแลของครูเจ้าของวิชา หรือในรูปของการ เข้าค่าย เรียนรู้ (Mini course) ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (เช่น 2 - 5 วัน) โดยไม่มีการเรียนในตารางเรียนปกติ หรือจัดในรูปแบบผสมผสาน คือเรียนในตารางเรียนปกติจำนวนหนึ่ง แล้วไปเข้าค่ายเรียนรู้ อีกช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ได้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

นอกจากการลงทะเบียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมตามเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การจัดการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค นักเรียนยังต้องเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดอีกด้วย กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรมย่อย คือ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง สามารถปรับตนเองได้อย่างเหมาะสมในทุกด้าน สามารถคิดแก้ปัญหา สามารถตัดสินใจ กำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิต ทั้งด้านการดำรงชีวิต ด้านการเรียนและด้านอาชีพ มีความรู้และมีความเข้าใจถึงลักษณะต่าง ๆ ของอาชีพที่หลากหลาย โดยเฉพาะอาชีพที่ต้องใช้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และอาชีพของการเป็นนักวิจัย และนักประดิษฐ์คิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้กิจกรรมแนะแนวยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองเพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนอีกด้วย

2) กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รู้กว้างรู้รอบ (Well-rounded person) เป็นผู้มีระเบียบวินัย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักแก้ปัญหา มีการตัดสินใจที่เหมาะสมอย่างมีเหตุผล สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกันในหอพักของโรงเรียน มีทักษะชีวิตของการเป็นนักเรียนประจำ โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอนตั้งแต่การวางแผนและการเตรียมการ การดำเนินงานตามแผนและการประเมินและปรับปรุงแผนการดำเนินงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สอดคล้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา และท้องถิ่น รวมถึงการจัดกิจกรรมที่มุ่งสร้างจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทย มีความเข้าใจและภูมิใจใน ประวัติศาสตร์ของชาติ มีความรักและความภาคภูมิใจในชาติ บ้านเมืองและท้องถิ่น เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีนิสัยรักการออกกำลังกาย รู้จักดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองให้เข้มแข็งทั้งกายและใจ

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปให้บริการสังคม บำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัครเพื่อแสดงถึงความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ รู้จักการช่วยเหลือแบ่งปันกัน มีความเอื้ออาทร มีความสามัคคีกัน มีจิตมุ่งจะทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคมต้องการตอบแทนบ้านเมืองตามความสามารถของตนอย่างต่อเนื่อง เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับที่ดี การจัดกิจกรรมอาสาพัฒนา กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม กิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ จะเน้นการจัดให้ผู้เรียนได้มีบทบาททั้งการเป็นผู้สร้างสรรค์การเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ และการบริการต่อสาธารณะ ด้วยตัวของนักเรียนเอง

จากองค์ประกอบของหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วจะเห็นว่า หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค คือ กระบวนการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นจากการบูรณาการตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ที่สนองต่อความสามารถและความต้องการของนักเรียนโดยให้ความสำคัญกับการเรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้นักเรียนค้นพบความถนัดของตนเอง สามารถคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา ตลอดจนกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียน ด้านอาชีพ และด้านการดำรงชีวิต มีความรู้ความเข้าใจถึงธรรมชาติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอุดมการณ์ ของการเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจิตวิญญาณมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้สามารถดำรงอยู่ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นการนำอุดมการณ์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา และประสบการณ์การเรียนรู้ที่คัดสรรอย่างดีแล้วไปสู่ผู้เรียน นักพัฒนาหลักสูตรทุกคนต่างก็ยอมรับความสำคัญของขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปใช้ ว่ามีความสำคัญยิ่งกว่าขั้นตอนอื่นใดทั้งหมด เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรง หลักสูตรแม้จะได้สร้างไว้ดีเพียงใดก็ตาม ยังไม่สามารถจะกล่าวได้ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าหากว่าการนำหลักสูตรไปใช้ดำเนินไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ดีเพียงพอ ความล้มเหลวของหลักสูตรจะบังเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะฉะนั้นการนำหลักสูตรไปใช้จึงมีความสำคัญ ที่บุคคลผู้เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องทำความเข้าใจกับวิธีการขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดสมความมุ่งหมายทุกประการผลการเรียนรู้ (Learning Outcome) มีความรู้ ความเข้าใจการนำหลักสูตรไปใช้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรในห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้สามารถบอกบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อการประสานงานเมื่อนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ในการนำหลักสูตรไปสู่โรงเรียนและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้เป็นงานเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการ แต่ละฝ่ายมีความเกี่ยวข้องในแต่ละส่วนของการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น หน่วยงานส่วนกลางเกี่ยวข้องในด้านการบริหารและบริหารหลักสูตรกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร

การนำหลักสูตรไปใช้จำเป็นต้องเป็นขั้นตอนตามลำดับ นับแต่ขั้นการวางแผน และเตรียมการในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร และการเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนมาคือการดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งมีระบบ นับแต่การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริการวัสดุหลักสูตรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการนำหลักสูตรไปใช้ และดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ส่วนขั้นสุดท้ายต้องติดตามประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ นับแต่การเฝ้าติดตามผลการใช้หลักสูตร การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นบรรลุผลตามจุดหมาย และเป็นกระบวนการที่ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายและที่สำคัญที่สุดคือครูผู้สอน

ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งเป็นขั้นตอนที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติงานที่มีขอบเขตกว้างขวางทำให้การให้ความหมายของคำว่าหลักสูตรไปใช้แตกต่างกันออกไป นักการศึกษาหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นหรือให้คำนิยามของคำว่า การนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

Beauchamp (1975, p. 164) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ โดยกระบวนการที่สำคัญที่สุด คือการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มีพัฒนาการเรียนการสอน

สันติ ธรรมบำรุง (2527, หน้า 120) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูนำโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มนั้นไปปฏิบัติให้บังเกิดผล รวมถึงการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Chandra (1977, p. 1) ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ว่าเป็นการทดลองใช้เนื้อหาวิชาวิธีการสอน เทคนิคการประเมิน การใช้อุปกรณ์การสอน แบบเรียนและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน โดยมีครูและผู้ร่างหลักสูตรเป็นผู้ปัญหาแล้วหาคำตอบให้ได้จาก การประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้

Beauchamp (1975, p. 169) กล่าวว่า สิ่งแรกที่ควรทำคือ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนครูผู้นำหลักสูตรไปใช้มีหน้าที่แปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โดยใช้หลักสูตรเป็นหลักในการพัฒนาวิธีการสอน สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลตามเป้าหมาย 1) ครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร 2) ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จได้ ผู้นำที่สำคัญที่จะรับผิดชอบได้ดี คือครูใหญ่

หลักการที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้

1. จะต้องมีการวางแผนและเตรียมการ
2. จะต้องมืองคณาบุคคลทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ประสานงานกัน
3. ดำเนินการอย่างเป็นระบบ

4. คำนี้ถึงปัจจัยที่จะช่วยในการนำหลักสูตรไปใช้
5. ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด ดังนั้น ครูจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่และจริงจัง
6. จัดตั้งให้มีหน่วยงานที่มีผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาครู
7. หน่วยงานและบุคคลในฝ่ายต่าง ๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ
8. มีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ

สัจจ อูทรานันท์ (2532, หน้า 263-271) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้มีงานหลัก 3 ประการ คือ 1) งานบริหารและบริการหลักสูตรจะเกี่ยวข้องกับงานเตรียมบุคลากรการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตรการบริหารและบริการหลักสูตร การบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน 2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรและการตั้งศูนย์บริการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

บทบาทของบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาหรือสาขาวิชา ครูผู้สอนการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และเป็นกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนการปฏิบัติหลายขั้นตอน วิธีการของกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ น่าจะเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรมีผู้กล่าวว่า แม้เราจะมีหลักสูตรที่ดีแสนดี แต่นำหลักสูตรไปใช้อย่างไม่ถูกต้องแล้วหลักสูตรนั้นก็ไม่มีประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องศึกษา ทำความเข้าใจกับการนำหลักสูตรไปใช้ ตามบทบาทหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้การใช้หลักสูตรนั้น สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากแนวคิดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้อยู่ ตามสาระฯ และหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้คำแนะนำให้คำปรึกษา และช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการเรียนการสอนและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ

4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการนิเทศการสอนหรือการนิเทศการศึกษาดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 223) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการจัดการการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอนและเพิ่มคุณภาพ ของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

สุวรรณี ศรีคุณ (2549, หน้า 299) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่าเป็นความพยายามอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

กัมภณศ จุนโท (2551, หน้า 49) ได้ให้ความหมายการนิเทศและการประเมินผลการศึกษาว่าเป็นการดำเนินการของผู้อื่นที่จัดกระทำกับครูเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายอันส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งเน้นการช่วยเหลือปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง

ชาโรณี สุขสันติติลล (2552, หน้า 9) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการที่อาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและบุคลากรครูภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 204) ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียนโดยมุ่งให้ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย

จากข้อมูลสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้คำชี้แนะให้ความช่วยเหลือจากผู้ในเทศที่กระทำต่อครูซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนเพื่อช่วยเหลือปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน

ความหมายของการนิเทศภายใน

มีนักการศึกษาและผู้รู้หลายท่านให้ความหมายของการนิเทศภายในหรือการนิเทศภายในโรงเรียนหรือการนิเทศภายในสถานศึกษาดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 66) กล่าวว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การนิเทศที่มีริเริ่มและจัดการดำเนินการโดยบุคคลภายในสถานศึกษาและในหลายโอกาสอาจเชิญบุคลากรภายนอกเป็นวิทยากรร่วมโปรแกรมการนิเทศ

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2546 อ้างถึงใน กรองทอง จิตรเดชากุล, 2550, หน้า 4) การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูในสถานศึกษานั้นในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 205) กล่าวว่าการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการที่อาศัยความร่วมมือของบุคลากรสถานศึกษาภายใต้การนำของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนจนบุคลากรทุกฝ่ายสามารถตนเองในการปฏิบัติงานได้และก่อให้เกิดผล ขั้นสุดท้ายคือการศึกษาของผู้เรียนที่มีความก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 49) ได้ให้ความหมาย การนิเทศภายใน (Internal supervision) ว่า หมายถึง การนิเทศที่ดำเนินการภายในสถานศึกษาซึ่งมีครูผู้บริหารและบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมมือกันเพื่อปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิ

ภาพของการเรียนการสอนอันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและความสำเร็จตามมาตรฐานที่กำหนดบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนจึงย่อมทราบปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนภายนอกเพราะฉะนั้นการนิเทศภายในโรงเรียนจะสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างดี

สรุปได้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการส่งเสริมและนำปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูในสถานศึกษานั้นเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนอันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามมาตรฐานที่กำหนด

ความมุ่งหมายของการนิเทศภายใน

ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาที่นักวิชาการและนักการศึกษากล่าวไว้ มีดังนี้
 เยาวพา เดชะคุปต์ (2542, หน้า 90) กล่าวว่าการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ครูและบุคลากรเหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น 2) เพื่อพัฒนางานการนิเทศการศึกษามีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตจากการสอนของครูโดยเหตุนี้การนิเทศที่ดีขึ้นจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนางานซึ่งได้แก่การสอนนั่นเอง 3) เพื่อสร้างการประชาสัมพันธ์การสร้างประสานสัมพันธ์นั้นเป็นผลที่เกิดจากการทำงานร่วมกันผลิตเปลี่ยนกันเป็นผู้นำผู้ตามซึ่งไม่ใช่เป็นการกระทำภายใต้การถูกบีบบังคับและคอยตรวจตราหรือคอยจับผิด 4) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการสร้างขวัญและกำลังใจนั้นถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการนิเทศทั้งนี้เพราะขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจทำงานหากการนิเทศไม่ได้ทำการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว การนิเทศก็ย่อมจะประสบผลสำเร็จได้ยาก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 226) กล่าวว่าการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 5 ประการดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา 2) เพื่อบริการงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 3) เพื่อสำรวจวิเคราะห์วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานและเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น ของสถานศึกษาและครูสอน 5) เพื่อพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะผู้สอนให้มีความรู้ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนการจัดการศึกษาทั้งสามารล ใช้แก้ปัญหาเหล่านั้นได้

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 206) กล่าวว่าการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายว่าไม่เพียงแต่มุ่งเฉพาะการแก้ปัญหาการสอนของครูหรือปัญหาการเรียนเท่านั้นแต่หมายรวมถึงการแก้ปัญหาอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้สอนหรือผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ที่มีปัญหาการเรียนการสอนร่วมกันด้วย

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่าความมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการจัดการศึกษาศึกษาภายในสถานศึกษาให้ปรับปรุงตนเองด้านการสอนซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศการศึกษา

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 36) ได้กำหนดบทบาทผู้บริหารในการนิเทศการศึกษา ดังนี้ 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา 2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา 3) ประเมินผลการจัดระบบและการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา 4) ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 238-239) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการนิเทศภายในดังนี้ 1) การช่วยให้ผู้สอนแต่ละคนทำหน้าที่การสอนให้ได้ผลดีแก้ปัญหาของผู้สอนแต่ละคนทางด้านการสอนช่วยให้ผู้สอนมีความเจริญงอกงามในวิชาชีพของตนเอง 2) การเป็นผู้ประสานงานและบริการแก่ผู้สอนทุกคนในด้านการสอนเช่นช่วยจัดหาหนังสือวิเคราะห์เนื้อหาวิธีสอนอุปกรณ์รวมทั้งอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) การเป็นวิทยากรที่ดีที่สุดของผู้สอนในทุกโอกาสสื่อสามารถให้คำปรึกษาแนะนำชี้แจงชี้แจงหลังวิทยาการที่เหมาะสมให้แก่ผู้สอน 4) การเป็นผู้ประเมินผลการเรียนการสอนและโปรแกรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น 5) การเป็นผู้นำที่ดีของสถานศึกษาและชุมชนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือในด้านการนิเทศภายใน 6) การช่วยเหลือผู้สอนด้านวิชาการได้แก่ปฐมนิเทศผู้สอนเข้าใหม่การจัดประชุมก่อนเปิดเรียนการเยี่ยมชั้นเรียนหรือหมวดวิชาการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มการอบรมบรรยายอภิปรายการสัมมนาในโอกาสต่าง ๆ การจัดหนังสือคู่มือต่าง ๆ ให้การปรับปรุงห้องสมุดให้ใช้ได้อย่างสะดวกทั้งผู้สอนและผู้เรียนการจัดอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้ใช้ได้อย่างทั่วถึงและการแนะนำให้เป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมต่าง ๆ 7) ส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานเช่นจัดสวัสดิการให้สร้างความสามัคคีภายในสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้อต่อบรรยากาศภายในสถานศึกษาแก่ผู้ร่วมงาน

กรองทอง จิระเดชกุล (2550, หน้า 5-6) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนิเทศ ดังนี้ 1) บทบาทในการส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองสามารถดำเนินงานตามนโยบายได้ถูกต้องทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างสมบูรณ์ 2) บทบาทในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพครูโดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้นส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับครูในโรงเรียน 3) บทบาทในการจัดประชุมอบรมมีการจัดประชุมอบรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการประชุมปฏิบัติการการสัมมนาอภิปรายกลุ่มเป็นต้นนอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูมีโอกาสนำรับการอบรมในการพัฒนาวิชาชีพนำทักษะความรู้มาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) บทบาทในการติดตามประเมิน

ผลซึ่งจะช่วยให้ครูพัฒนาศักยภาพได้ต้องขึ้นการประเมินเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ 5) บทบาทในการใช้กลุ่มโรงเรียนสมาคมวิชาชีพหรือเครือข่ายเป็นแนวทางเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ครูในโรงเรียนโดยใช้กลุ่มหรือเครือข่ายช่วยเหลือด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการจัดประชุมทางวิชาการการศึกษาเอกสารการศึกษาดูงาน ฯลฯ 6) บทบาทในการสร้างครูต้นแบบในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลการพัฒนาและเป็นแบบอย่างแก่ครู

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 225) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งคือหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาเนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่แนะนำปรับปรุงให้คณะผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หากคณะผู้สอนคนใดไม่ได้รับการปรับปรุงวิธีการสอนของตนเองผู้บริหารซึ่งมีพระเดชก็สามารถที่จะลงโทษผู้สอนได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้บุคคลใดกระทำเป็นแบบอย่างต่อไป

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้แนะส่งเสริมสนับสนุนและโน้มน้าวใจข้าราชการครูเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการศึกษาประกอบด้วยการจัดให้มีระบบนิเทศงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดูแลส่งเสริมให้สอดคล้องตามการจัดการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิดติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีการที่หลากหลายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ดีจากระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

การวัดประเมินผลการศึกษา

การจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, หน้า 5)

ความหมายของการวัดประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญสองอย่างคือการวัดและการประเมินซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พ่องศรี วานิชย์ศุภวงศ์ (2546, หน้า 61) กล่าวว่า การวัด หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้เข้ากับคุณลักษณะของสิ่งที่ถูกวัดการเก็บข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ต้องอาศัยการวัด

พิสนุ พ่องศรี (2549, หน้า 2-3) กล่าวถึงการวัดว่า หมายถึง การกำหนดค่าตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามวิธีการหรือเครื่องมือที่กำหนดขึ้นทั้งในเชิงปริมาณโดยตรง เช่นการนับจำนวนและความถี่ของสิ่งของสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เช่น ดัลลิเมตร เครื่องชั่งน้ำหนัก เทอร์โมมิเตอร์ วัดส่วนสูง น้ำหนัก อุณหภูมิ ฯลฯ หรือใช้เครื่องมือทางสังคมศาสตร์ เช่นแบบสังเกตแบบสัมภาษณ์แบบทดสอบแบบทดสอบไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายให้ออกมาเป็น

ตัวเลขถ้าจะกล่าวโดยสรุปการวัดคือการให้ตัวเลขกับสิ่งที่จะวัดนั่นเองส่วนการประเมินผลหมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยนำสารสนเทศหรือผลการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลทางการศึกษาว่าเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าในบริบทของช่วยทางการศึกษาเช่นสื่อการสอนการเรียนรู้การสอนหลักสูตรโครงการพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนการประกันคุณภาพการศึกษา

สมาน อัครวภูมิ (2551, หน้า 298) กล่าวว่าการวัด หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนที่เป็นตัวแทนคุณลักษณะของสิ่งของที่เราวัดส่วนการประเมินผลเป็นการนำคะแนนที่ได้มาพิจารณาและตัดสินผลตามวัตถุประสงค์และเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พิชิต ฤทธิจรรยา (2552, หน้า 3-5) กล่าวถึงการวัดผล หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับบุคคลสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างมีกฎเกณฑ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมหรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัดและการประเมินผลหมายถึงการตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของผลที่ได้จากการวัดโดยเปรียบเทียบกับผลการวัดอื่น ๆ หรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 173) กล่าวถึงการวัดผล หมายถึง การค้นหาคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมเพื่อให้ได้มาซึ่งผลตามหน่วยวัดของเครื่องมือั้น ๆ ที่เรียกว่าข้อมูลการประเมินผลหมายถึงกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูลที่ได้จากการวัดมาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุมเพื่อหาข้อสรุป ด้วยคุณธรรม

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 166) ได้ให้ความหมายของการวัดและการประเมินผลดังนี้การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น ๆ และการประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพคุณค่าความจริงและการกระทำ

สถาบันพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา (2548, หน้า 110-111) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษาว่ามีดังนี้ 1) วัดผลเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน 2) วัดผลเพื่อวินิจฉัย 3) วัดผลเพื่อจัดอันดับหรือจัดตำแหน่ง 3) วัดผลเพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน 4) วัดผลเพื่อพยากรณ์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 28-29) และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 2-3) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุมาตรฐาน การเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่และระดับชาติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความ

สำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ระดับได้แก่ 1) ระดับชั้นเรียน 2) ระดับสถานศึกษา 3) ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและ 4) ระดับชาติ

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 25-27) กระทรวงศึกษาธิการสรุปไว้ว่ามีหลักการ 2 ประการคือเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบในการวัดและประเมินผลให้เป็นไปอย่างเหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพให้ผลการประเมินผลถูกต้องตามสภาพความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนมีการจัดการเป็นระบบสามารถรองรับการประเมินภายในและการประเมินภายนอกตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ง, หน้า 4-5) กล่าวถึงการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนว่าเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนซึ่งผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งมีเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลในทุกระดับ

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล (2553, หน้า 37) กล่าวถึงการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ 4 ระดับได้แก่ 1) การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) การประเมินระดับสถานศึกษาเป็นการวัดและประเมินผลเป็นรายปรัยภาครวมทั้งการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและ 4) การประเมินระดับชาติเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับ การประเมิน

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนสำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ระดับประกอบด้วยระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ

ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอนมีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้มี นักวิชาการกล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและประเมินผลดังนี้

การวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญยิ่งขั้นตอนหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการประเมินผลเป็นการนำผลที่วัดได้มาตัดสินหรือประเมินสรุปคุณภาพของ

การจัดการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่หลักสูตรเหมาะสมหรือไม่ควรปรับปรุงอย่างไรทำให้ทราบจุดที่จุดด้อยเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับประโยชน์ของภาควัดและประเมินผลการศึกษา

สถาบันพัฒนาผู้บริหาร (2548, หน้า 109-110) ได้สรุปประโยชน์ของการวัดผลการศึกษา มีดังนี้ 1) ประโยชน์ต่อนักเรียน 2) ประโยชน์ต่อครูผู้สอน 3) ประโยชน์ต่อฝ่ายแนะแนวและ 4) ประโยชน์ต่อ ฝ่ายบริหารและสรุปประโยชน์ของการประเมินผลการศึกษาได้ดังนี้ 1) เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนการประเมินผลช่วยให้ทราบว่าเทคนิคนวัตกรรมสื่อและเนื้อหาวิชาที่สอนมีประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไรเป็นการช่วยวินิจฉัยข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอนของครู 2) เพื่อปรับปรุงความเจริญก้าวหน้าของเด็กแต่ละคนการประเมินช่วยให้ทราบว่านักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเรื่องอื่นต่อไปหรือไม่โดยวินิจฉัยหาข้อบกพร่องจุดอ่อนหรือที่มาของความไม่เข้าใจของนักเรียนเป็นการพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพแต่ละคน 3) เพื่อให้ครูรู้จักนักเรียนในด้านสติปัญญาความถนัดสังคมาลาสามารถแนะแนวอาชีพแนะนำนักเรียนในด้านการเรียนการสอนได้ถูกต้องและช่วยเด็กแก้ปัญหาด้านสังคม 4) เพื่อตรวจสอบว่าการเรียนการสอนได้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ นักเรียนมีความเจริญงอกงามถึงระดับใด 5) เพื่อเป็นสารสนเทศในการรายงานผลการศึกษาให้นักเรียนผู้ปกครองอาจารย์แนะแนวสถาบันการศึกษาใหม่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ 6) เพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 7) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งตรงกับจุดประสงค์ของการศึกษา 8) เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศช่วยผู้บริหารการศึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเช่นกับนักเรียนเข้าใหม่การจัดชั้นเรียนการเลื่อนชั้นเรียนการสอบซ่อมเสริม การวางแผนบริหารจัดการโรงเรียน ฯลฯ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 29) และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ก, หน้า 2) กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลการประเมินระดับต่าง ๆ ว่าเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการได้แก่กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษกลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่ากลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา ด้านวินัย และพฤติกรรมกลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียนกลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษา ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึงที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

พิชิต ฤทธิ์ธัญญ์ (2552, หน้า 23) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผลที่สำคัญที่สุด คือมุ่งนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งผลจากการประเมินจะคุ้มค่ามากน้อย

เพียงใดขึ้นอยู่กับผู้เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้กับใครในกิจการใดและอย่างไรบ้างและกล่าวว่าประโยชน์ของการประเมินมีประโยชน์ต่อผู้เรียนครูผู้บริหารผู้ปกครองการแนะแนวและการวิจัย

จากแนวคิดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศและประเมินผลการศึกษา หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้นำส่งเสริมสนับสนุนและโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครูให้เกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการนิเทศและประเมินผลการศึกษา การจัดให้มีระบบการนิเทศงานวิชาการ การให้ความรู้ การปรึกษาและการสร้างความตระหนักในความสำคัญของการนิเทศการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน

การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เป็นการดำเนินการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นั้น ผู้บริหารจะต้องแสดงออกให้ชัดเจน ด้วยการกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียนที่เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติของนักเรียนของครูสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ การให้ความสำคัญสูงสุดต่อการเรียน พัฒนาครูซึ่ง Hallinger & Heck (1997) กล่าวว่าผลของภาวะผู้นำทางวิชาการ คือการร่วมกำหนด วิสัยทัศน์เป้าหมายและ พันธกิจการเรียนรู้ของโรงเรียนให้ชัดเจน โดยกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูและนักเรียนไว้สูง เช่นเดียวกับ Krug (1992) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่าจะต้องสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียได้เข้าใจแจ่มแจ้ง การจัดทำรอบเป้าหมายจุดประสงค์และพันธกิจนั้นจะต้องไม่ประมาณการสูงเกินไป จุดประสงค์ที่ระบุชัดเจนต้องเป็นไปตามสภาพการณ์ในช่วงเวลาหรือช่วงวิกฤตด้วย ดังนั้นการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น ผู้นำทางวิชาการจึงต้องร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสร้างวิสัยทัศน์ เป้าหมายของโรงเรียนด้วยกัน

Weber (1996, อ้างถึงใน โกศิขัญ์ เพลรินทร์, 2552) กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการ คือ 1) การให้คำนิยามพันธกิจของโรงเรียน ควรจะเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยเปิดโอกาสให้ได้มีส่วนในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจและความคาดหวังของโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นพันธกิจร่วมของโรงเรียนต่อไป 2) การจัดการหลักสูตรและการสอน จะต้องมีความสอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียน โดยการให้คำปรึกษา การนิเทศในชั้นเรียน มีการกำกับติดตามการเรียนการสอนให้เป็นไปตามพันธกิจของโรงเรียน

McNiff and Whitehead (2002) ได้เสนอองค์ประกอบของผู้นำทางวิชาการเกี่ยวกับ การกำหนดภารกิจของโรงเรียนคือ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนต้องชัดเจนเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ให้ทีมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและร่วมรับผิดชอบเป้าหมาย ที่แสดงออกทางพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ง่ายต่อการนำไปสอนและมีการสื่อสารเป้าหมายให้ครู ผู้ปกครองนักเรียน รับทราบโดยทั่วกันทั้งในรูปที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการและการพัฒนาและสร้างเกณฑ์มาตรฐาน

ด้านวิชาการที่สูง มีความชัดเจนจะเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดความคาดหวังสูงซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปรับปรุง การเรียนของนักเรียนและจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในโรงเรียนต่อไป ซึ่งในการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการจัด การศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ตอบสนองต่อความ สามารถและความต้องการของนักเรียน ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบตนเองว่ามีความสามารถ ความถนัดและ ความสนใจทางด้านใดโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องใช้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการ ปฏิบัติงาน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน ตามหลักสูตร โรงเรียนจุฬารามรชาวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์) ฉบับนี้มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะ หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, 2557)

1. ความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ ภาษาศาสนาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจา ต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ มีความสามารถในการเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดย คำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด สร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสรุ บทศนาเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการแก้ปัญหาและเผชิญปัญหาได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล หลักคุณธรรม บนข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เข้าใจความ สัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ ความรู้เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการดำรงชีวิต ทักษะการทำงาน และทักษะในการอยู่ร่วมกันในสังคม ทักษะการสร้าง เสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลสามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงการแสดง พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ทั้งเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานและการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

6. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีความสามารถในการเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักสังเกตคนรอบข้างและเพื่อนร่วมงาน รู้จักใช้จุดดีและจุดแข็งของแต่ละคนให้เป็นประโยชน์ได้ สามารถบริหารความขัดแย้งได้ มีจิตวิทยาในการทำงานร่วมกับคนอื่น

7. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการค้นคว้าหาความรู้ การเรียน การประชุมสัมมนา การเจรจาต่อรองและการทำงานร่วมกับชาวต่างชาติได้อย่างคล่องแคล่วมีประสิทธิภาพสมวัย ทั้งด้านการพูด การอ่าน และการเขียน

8. ความสามารถในการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อหาคำตอบของปัญหาหรือสร้างองค์ความรู้ หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้อย่างชำนาญและสร้างสรรค์

ความสำคัญของเป้าหมาย

การทำงานในองค์กร นอกเหนือจากการทำงานในหน้าที่การงานตามปกติแล้ว จะมีการส่งข้อมูลที่ได้รับในระหว่างการทำงานขึ้นสู่ผู้บริหารระดับบนทั้งในลักษณะข้อมูลข่าวสาร ปัญหา ผลการปฏิบัติงาน รายงานและข้อเสนอแนะในขณะเดียวกันก็จะมีการส่งข้อมูลจากผู้บริหารระดับบนสู่ผู้บริหารระดับล่างเป็นทอด ๆ โดยผู้บริหารกลางจะแปลงความมุ่งหมาย (Goal) และนโยบายที่ได้รับจากผู้บริหารระดับสูงให้เป็นวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ ส่วนผู้บริหารระดับล่างก็จะแปลงวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของผู้บริหารระดับกลางให้เป็นเป้าหมายและการปฏิบัติ

ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย จึงเป็นความต้องการที่ผู้บริหารแต่ละระดับแสดงออกมาเพื่อให้เกิดการปฏิบัติให้บรรลุผล เป้าหมายซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้กับการปฏิบัติมากที่สุดจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นสิ่งที่เข้าไปสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ การวางแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล การปรับปรุงผลการปฏิบัติงาน และการให้รางวัล หากไม่มีเป้าหมายสิ่งทีกล่าวมาข้างต้นทั้งหมดก็ไม่สามารถทำให้เกิดมีขึ้นได้

ในการกำหนดเป้าหมาย ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทั้งหลายควรจะได้หารือกันไม่ใช่ว่ากำหนดขึ้นมาจากผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียว การกำหนดเป้าหมายร่วมกันจะทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นว่าผู้ปฏิบัติเข้าใจในรายละเอียด เห็นความสำคัญของเป้าหมาย และสามารถปฏิบัติได้ สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการกำหนดเป้าหมาย คือ ผู้บังคับบัญชาต้องเข้าใจในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา คือรู้ว่าเขาเหล่านั้นมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมทั้งการทำงานและส่วนตัวเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อสามารถกำหนดสิ่งจูงใจที่เหมาะสม นอกจากนั้น การเข้าใจในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา จะช่วยให้ทราบว่าเขาเหล่านั้นยังขาดความรู้หรือทักษะในเรื่องอะไร จะได้สอนหรือให้การฝึกอบรมได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการใช้ให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ลักษณะเป้าหมายที่มีประสิทธิผล

เป้าหมายที่ดีและนำไปสู่ปฏิบัติให้เกิดผลได้ ต้องเป็นเป้าหมายที่ผู้ปฏิบัติเห็นว่ามีความสำคัญ มีความชัดเจนไม่ต้องการการตีความ มีลักษณะที่ชัดเจนแจ่มลงไปว่าต้องการอะไร เท่าไร เมื่อไร

เป้าหมาย จะต้องสามารถวัดได้โดยมีตัวชี้วัดที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับเป้าหมายและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ที่สำคัญคือ เป้าหมายจะต้องเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ มีความท้าทายโดยมีเป้าหมายไม่ต่ำเกินไป และเมื่อทำได้สำเร็จตามนั้นแล้วจะได้รับรางวัลตอบแทนอะไร รางวัลดังกล่าวควรสัมพันธ์กับเป้าหมายอย่างสมเหตุสมผล ไม่มากไปหรือน้อยไป

ในการแปลงเป้าหมายให้กลายเป็นการปฏิบัตินั้น ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดภารกิจซึ่งควรนำมาหารือกับผู้ปฏิบัติเพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายให้มีคุณสมบัติตามที่กล่าวถึงในวรรคต้น เมื่อได้เป้าหมายร่วมกันแล้วจึงแตกเป้าหมายนั้นออกเป็นงาน งานบางงานอาจมอบหมายไม่ได้ซึ่งผู้บริหารก็ควรเป็นผู้ปฏิบัติงานนั่นเอง แต่งานส่วนใหญ่จะเป็นงานที่มอบหมายได้ซึ่งอาจมอบให้ผู้ใดบ้างคนใดคนหนึ่งไปปฏิบัติ หรืออาจตั้งเป็นทีมงานเพื่อร่วมกันทำให้สำเร็จ เมื่อกำหนดงานได้แล้ว ผู้รับไปปฏิบัติจะต้องวางแผนการดำเนินงานว่ามีขั้นตอนการทำงานอย่างไร ต้องใช้ทรัพยากรอะไรบ้างโดยปกติแล้วถ้าพูดถึงทรัพยากรเรามักจะหมายถึง 4M ได้แก่คน (man) เงิน (money) เครื่องมือ(machine) การจัดการ (management) แต่ยังมีอีก 2 สิ่งที่สำคัญที่ไม่ค่อยมีคนพูดถึงแต่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ เวลาที่จะใช้ และความรู้ที่จำเป็น หลังจากที่ได้วางแผนและกำหนดทรัพยากรแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการลงมือปฏิบัติ ในขั้นนี้เป็นหน้าที่ของผู้นำที่จะต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติหรือทีมงาน การดำเนินงานจึงจะสำเร็จตามเป้าหมายได้โดยสมบูรณ์ในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา ช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งสถานศึกษาต้องรู้สถานภาพของตนเองก่อนว่า อยู่ในสถานภาพที่ต้องปรับขยาย แก้ไข หรือพัฒนาอะไรบ้าง ในการกำหนดทิศทางสถานศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหลัก องค์ประกอบข้างต้นจะต้องสัมพันธ์ในเชิงตรรก กล่าวคือ องค์ประกอบหนึ่งจะส่งผลต่อองค์ประกอบหนึ่ง เช่น ข้อมูลจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก-ภายใน เป็นข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณากำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ ซึ่งในการกำหนดพันธกิจเป็นภาระงานที่จะต้องทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ หรือเป็นการแปลงวิสัยทัศน์ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

จากข้อมูลที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ จัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา มีการเยี่ยมชม พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนเครือข่าย จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน ตอบสนองต่อความสามารถและความต้องการของนักเรียน ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบตนเองว่ามีความสามารถ ความถนัดและความสนใจทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.2 การบริหารงานวิชาการตามแนวการบริหารสถานศึกษา

2.2.1 หลักการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2553, หน้า 3) กล่าวว่า การศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่เน้น

การมีความรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องมีความคล่องตัวและไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการพัฒนาการศึกษา โดยสมควรให้แยกเขตพื้นที่ การศึกษาออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหาร และการจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนในช่วงชั้น ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยการบริหารงานในองค์กรนั้น ผู้บริหารต้องมีหลักการที่ใช้บริหารซึ่งยึดแบบอย่างที่ได้มีการนำไปปฏิบัติและประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ เพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ หลักการต่าง ๆ ต้องยึดหยุ่น สามารถปรับตัวได้ทันกับความต้องการทุก อย่างและหลักการบริหารที่ได้มีนักบริหารนำมาประยุกต์ใช้เสมอ

สมยศ นาวิการ (2544, หน้า 41 อ้างถึงใน รุ่งทิวา สันติผลธรรม, 2552, หน้า 10) กล่าวว่า หลักในการบริหาร มีดังต่อไปนี้ 1) การแบ่งงานกันทำ (Division of labor) 2) อำนาจหน้าที่ และการ รับผิดชอบ (Authority and responsibility) 3) ความมีระเบียบวินัย (Discipline) 4) การมีผู้บังคับ บัญชาเพียงคนเดียว (Unity of command) 5) การมีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of direction) 6) ผล ประโยชน์ของบุคคลควรจะเป็นรองจากผลประโยชน์ของส่วนรวม (Subordination of individual to the common good) 7) การให้ผลตอบแทน (Remuneration) 8) การรวมอำนาจ (Centraliza tion) 9) สายการบังคับบัญชา (The hierarchy) 10) ความมีระเบียบ (Order) 11) ความเสมอภาค (Equity) 12) ความมั่นคงของทีมงาน (Stability of staf) 13) ความคิดริเริ่ม (Initiative) และ 14) ความสามัคคี (Esprit de corps) มีลักษณะเป็นทีมงานควรมีการปฏิบัติงานมุ่งไปสู่ความสำเร็จของ เป้าหมายร่วมกันอย่างดีที่สุด

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, หน้า 149-150) ได้เสนอหลักการบริหารสถานศึกษาที่จะส่งให้ การศึกษา มีคุณภาพ ไว้ดังนี้ 1) จะต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอด ชีวิต 2) จัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ และสามารถนำความรู้ใน วิชาต่าง ๆ ไปบูรณาการใช้ในการดำเนินชีวิต 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำมีความรู้ความ สามารถในการบริหารจัดการระบบ 4) จัดกระบวนการบริหารจัดการโดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและหน่วยงาน มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา 5) สถานศึกษาบริหารงานโดย อิสระตามนโยบายกระจายอำนาจและ 6) สถานศึกษาสามารถตัดสินใจได้ในทุกระดับ สามารถจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 32) ได้เสนอแนวคิดและหลักการบริหารสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานในงานต่าง ๆ ทั้ง 4 งานดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการโดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ สถานภาพ และความต้องการของชุมชนและสังคมโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดการศึกษาจะต้องมีคุณภาพ และมาตรฐาน

2. การบริหารงานงบประมาณ โดยการยึดหลักการบริหารด้วยความโปร่งใส คล่องตัวมีการระดมทรัพยากร และลงทุนด้วยงบประมาณจากสังคมเพื่อการพัฒนาการศึกษา

3. การบริหารงานบุคคล จะต้องดำเนินการพัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องให้ความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลตามนโยบายสถานศึกษา กฎหมาย และหลักเกณฑ์โดยมีหลักธรรมมาภิบาล

4. การบริหารงานทั่วไป บริหารจัดการอย่างมีอิสระ ประสานงานเชิงนโยบาย บริหารด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบตรวจสอบได้ บริหารจัดการเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหาร มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 28-103) ได้เสนอหลักการบริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยที่ครูผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีที่ชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาไว้ทุกช่วงชั้น และ ต้องมุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

ความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามนโยบาย กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาดำเนินนโยบายกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด และต้องยึดหลักธรรมมาภิบาล

3. ด้านการบริหารงบประมาณ

ความเท่าเทียมกันและความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ และมุ่งเน้นการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณ ให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหาร และจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด สถานศึกษาจัดการศึกษาดำเนินนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาดำเนินการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก เป็นความ

2. การบริหารงานงบประมาณ โดยการยึดหลักการบริหารด้วยความโปร่งใส คล่องตัวมีการระดมทรัพยากร และลงทุนด้วยงบประมาณจากสังคมเพื่อการพัฒนาการศึกษา

3. การบริหารงานบุคคล จะต้องดำเนินการพัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องให้ความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลตามนโยบายสถานศึกษา กฎหมาย และหลักเกณฑ์โดยมีหลักธรรมาภิบาล

4. การบริหารงานทั่วไป บริหารจัดการอย่างมีอิสระ ประสานงานเชิงนโยบาย บริหารโดยความโปร่งใส รับผิดชอบตรวจสอบได้ บริหารจัดการเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหาร มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 28-103) ได้เสนอหลักการบริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยที่ครูผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีที่ชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาไว้ทุกช่วงชั้น และ ต้องมุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

ความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามนโยบาย กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาตามนโยบายกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด และต้องยึดหลักธรรมาภิบาล

3. ด้านการบริหารงบประมาณ

ความเท่าเทียมกันและความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ และมุ่งเน้นการส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณ ให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหาร และจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด สถานศึกษาจัดการศึกษาตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก เป็นความ

โปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ อย่างเหมาะสม สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประสานงานการบริหารงานอื่น ๆ ให้บริการ การศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษาตามระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตลอดจน การจัดและให้บริการ การศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น

จากที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่าหลักการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษานั้น มีหลายด้านที่เป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งแบ่งได้ 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านงานวิชาการ ที่ต้องมีการรอบหลักสูตรแกน กลาง การศึกษา ชั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม 2) ด้านทรัพยากรบุคคลโดยผู้บริหารจะต้องยึดหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านงบประมาณเพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถในการบริหารงบประมาณตาม มาตรฐานการจัดการงานการเงิน 4) ด้านงานทั่วไป ต้องคำนึงถึงการบริหารงานการศึกษาตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาชาติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ เกลินี่ ชิวปริษา (2540, หน้า 8) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทาง การศึกษาที่จัดตั้งขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการ เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ทัศนคติคุณสมบัตินี้และทักษะความสามารถตามที่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของ การศึกษาแห่งชาติและสอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 6) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 2) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การ บริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

วันเมตติง มีชัย (2554) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานหลักที่เกี่ยวข้องกับ กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ความสามารถและทักษะเพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

สำนักงานการศึกษา (2554, หน้า 16) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การ ดำเนินงานโดยการผสมผสานทรัพยากรในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ทุกด้านให้แก่ นักเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ให้นักเรียนเป็นคนดีมี ความรู้ ความสามารถ มีทักษะชีวิตและดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

พจนปะติด อิทวินโด (2557, หน้า 28) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนทุกด้านที่ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รวมถึง การอบรมนักเรียนให้มีคุณธรรมและการปลูกฝังให้เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไปจากที่กล่าวมานั้น จึงสรุป ได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานหรือการดำเนินงานทุกอย่าง ในสถาน ศึกษาเป็นไป เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้ มีความรู้ความสามารถ รวมถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณค่ามีศักดิ์ศรีและเป็น พลเมืองที่ดีของประชาชาติ

2.2.3 ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งเพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การ สร้างนักเรียนให้มีคุณภาพมีความรู้มีจริยธรรมและมีคุณสมบัติตามที่ต้องการงานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้ คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากคุณภาพ ของผลผลิต คือ ตัวนักเรียนดังนั้น คุณภาพของผลผลิต จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนการบริหาร ด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการ ในการ บริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้นหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถาน ศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรงเป็นเรื่องที่สถานศึกษาและ สำนักงานเขตพื้นที่จะต้องปรับตัวอย่างมากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้เข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการ บริหารวิชาการโดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นและ โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ ทางวิชาการทั้งทางด้าน หลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งหมายความว่าผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบ แนวความคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นอย่างดีจนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางและ ในขณะที่เดียวกันก็สนองความต้องการ ความสนใจและศักยภาพของผู้เรียนผู้ปกครองชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งสามารถพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมตลอดจนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ เพียงพอ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

- 1) งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญาความรู้ความสามารถคุณธรรมจริยธรรม
- 2) งาน วิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียนเมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมากปริมาณงานด้านอื่น ๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย
- 3) งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากร
- 4) งานวิชาการเป็น เครื่องตัดสินใจคุณภาพของโรงเรียนการพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการ ของโรงเรียน
- 5) งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา

จากความสำคัญของงานวิชาการดังกล่าวมา สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษาการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนและเครื่องชี้วัดความสำเร็จความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร

2.2.4 ขอบข่ายงานวิชาการ

งานวิชาการที่ผู้บริหารต้องจัดทำได้แก่การวางแผนงานวิชาการการบริหารงานวิชาการการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการการวัดและประเมินผลการเรียนงานทะเบียนนักเรียนไม่ว่ากิจกรรมใดที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนและทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพถือว่างานนั้นเป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 111) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การนิเทศภายใน 4) การวัดและประเมินผลการศึกษา 5) การประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายงานวิชาการตามที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีขอบข่ายงาน 17 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถาน

ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นักวิชาการกล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

Faber and Shearson (1970, p. 212, อ้างถึงใน วันผดุง มีชัย, 2554) ได้แบ่งการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) การจัดเนื้อหาของหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การจัดอุปกรณ์การสอน 5) การนิเทศการสอน 6) การส่งเสริมครูประจำการ
 ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 17-19) พิชัย เสี่ยมจิตต์ (2542, หน้า 9-55) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ
 - 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.3 สื่อการเรียนรู้
 - 1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. การวิจัยในชั้นเรียน
3. การสอนซ่อมเสริม
4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การนิเทศภายในสถานศึกษา
6. การประกันคุณภาพการศึกษา

จากขอบข่ายของงานวิชาการแต่ละงานซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการทำงานตั้งแต่การคิดวิเคราะห์เนื้อหาของงานที่จะดำเนินการวางแผนการทำงานการควบคุมดูแลและการส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดการวิเคราะห์สรุปผลการทำงานเพื่อรายงานและการนำผลการประเมินไปใช้แก้ไขปรับปรุงและพัฒนางานต่อไปนั้นล้วนแต่ต้องใช้ความรู้ความสามารถและความเอาใจใส่ในงาน ที่รับผิดชอบของครูแต่ละคนที่ทำงานร่วมกันในทีมงานแต่ละชุดงานเหล่านี้ดูเสมือนเป็นงานเสริมภาระงานประจำที่เป็นงานหลักของครูคืองานการจัดการเรียนการสอนแต่หากพิจารณาให้ลึกซึ้งด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครูแล้วจะเห็นว่าการจะเป็นครูที่ดีมีศักยภาพสูงเป็นที่เคารพนับถือและศรัทธาของผู้เรียน ผู้ปกครองเพื่อนครูและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้นั้นครูทุกคนจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในงานทุกงานที่กล่าวแล้วข้างต้นและมีใจเป็นการเกี่ยวข้องแต่เพียงผิวเผินหากเป็นการมีส่วนเกี่ยวข้องที่ต้องการความรักในวิชาชีพครูเป็นพื้นฐานและการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูของตนเองประกอบกันไปด้วยและโดยภาระงานของผู้บริหารสถานศึกษา คือการจัดสถานศึกษาให้มีสิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่สมบูรณ์ด้วยแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพตามหลักการของการบริหารงานวิชาการ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ประยูร อาคม (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายอำเภอสังขม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย อำเภอสังขมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงตามลำดับคือ 1) บรรยากาศในโรงเรียน 2) การสนับสนุนการจัดการชั้นเรียน 3) พฤติกรรมกรเป็นผู้นำ ของผู้บริหารการศึกษา รายนามอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ 1) การจูงใจ 2) การพัฒนาและ การใช้หลักสูตร 3) การสนับสนุนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน 4) การจัดการเรียนการสอน 5) การนิเทศการศึกษา สำหรับค่าเฉลี่ยรายด้านที่น้อยที่สุดของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย อำเภอสังขม คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

โยธิน สกุลเดช (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านมีความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ บรรยากาศในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ บรรยากาศในโรงเรียน และการสนับสนุนการจัดการในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ถดถอยพหุคูณร้อยละ 45

วิรุณหจิต ไบลี (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1-2 โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกคือ ด้านการวางแผน พัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู รองลงมาได้แก่ ด้านการประเมินผลนักเรียนและด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนมีตำแหน่งต่ำกว่า อาจารย์ 2 และตั้งแต่อาจารย์ 2 ขึ้นไป มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 จำแนกตามขนาด

โรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1-2 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลและเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตุลิต เหมือนบุตตี (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดหนองคาย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมด้านผู้เรียนและด้านผู้บริหารอยู่ในระดับดี ส่วนด้านครูอยู่ในระดับพอใช้ และภาวะผู้นำทางวิชาการด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้กับความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมด้านครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

พรสุรีย์ สุธนวัฒณ์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกิ่งอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกิ่งอำเภอนิคมน้ำจืดจังหวัด ระยอง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกิ่งอำเภอนิคมน้ำจืดจังหวัดระยอง จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านลักษณะการเป็นผู้นำทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกิ่งอำเภอนิคมน้ำจืดจังหวัดระยอง จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นาวา สุขรมย์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีภาวะผู้นำ ทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาด โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน 2) ประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการสอนของครูจำแนกตามขนาดโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้ประสิทธิภาพการสอนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ และ

โรงเรียนขนาดกลาง มีการรับรู้ไม่แตกต่างกับผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับสูง ($r = 0.81$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มีงขวัญ กิตติวรรณกร (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน วัดนธรรมโรงเรียน และพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีผลต่อคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า สภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดนธรรมโรงเรียน และพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมาก ส่วนคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับแบบจำลองปัจจัยที่สัมพันธ์เชิงสาเหตุกับคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนมีค่าดัชนีความกลมกลืนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ดีและสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่า Chi-Square = 252.52, $df = 130$, GFI= 0.95, AGFI= 0.93, RMR= 0.028, RMSEA = 0.039 และ CFI = 1.00 โดยปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลทางตรงต่อคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูและวัดนธรรมโรงเรียนในขณะที่ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลทางอ้อมและส่งผลโดยรวมต่อคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนี้สภาพตัวแปรทุกตัวมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

วีระชาติ วิลาศรี (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และด้านการจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 2) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้า ของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และด้านการจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน และด้านการพัฒนาและ สร้างมาตรฐาน ด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 4) ผลการ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง พบว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการดูแลเอาใจใส่ ครูและนักเรียนเท่านั้น ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ไชยา กรมแสง (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตรด้าน การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและด้านการประเมินผลการสอนของครู ตามลำดับ 2) การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านครูด้านผู้บริหาร และด้านผู้เรียนตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ การประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นไปในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจต เจริญสุข (2554) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ คือ ด้านการสร้างบรรยากาศวิชาการในโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายและภาระงานด้านวิชาการ และด้านการจัดการเรียนการสอน

ปิญญา บัวใหญ่รักษา (2554) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องสมบูรณ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ เมื่อพิจารณา รายด้านจะเห็นว่าคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน รองลงมา การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการผลิตนักศึกษาให้มีความสำเร็จเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

ปริญัตร์ เล็กดวง (2554) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเรียงลำดับ ได้แก่ ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การนิเทศและการประเมินผลการสอน การสื่อสารเป้าหมายโรงเรียนและกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

วันเมตติง มีชัย (2554) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ตามลำดับ

ศศิธร บุตรเมือง (2555) ที่ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่าครูในโรงเรียนกลุ่มสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมมีการรับรู้ว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบหลัก พบว่า ครูมีการรับรู้ว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ทั้งนี้ด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อย พบว่าด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู

แสงละภา พระเสนา (2555) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถพยากรณ์ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านนิเทศ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารจัดการภาวะผู้นำทางด้านวิชาการด้านการวางแผน ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านความสามารถ และภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีอำนาจพยากรณ์การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ฉัญธร เลิศนา (2556) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่าพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามทัศนะครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

ด้านการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้าน การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

สุภารัตน์ ศรีนิยม (2557) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 สรุปการวิจัยได้ ดังนี้) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู ผู้สอน มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 11-20 ปี 2) ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจแก่ครู ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการพัฒนา และการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Liu (1985) ได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์สูงกับความสำเร็จของสถานศึกษา

Sicina (1997) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Shared decision making) ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจร่วมกัน

Roudebush (1997) ได้ทำการศึกษา การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักการในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการที่ปฏิบัติอย่างหลากหลายในรอบปี กับภาวะผู้นำทางวิชาการที่ปฏิบัติจนเป็นประเพณีนิยม ผลการศึกษาพบว่า 7 ใน 10 พฤติกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนที่ใช้รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการที่ปฏิบัติอย่างหลากหลายในรอบปี มี

คะแนนน้อยกว่าพฤติกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนที่ใช้รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการที่ปฏิบัติจนเป็นประเพณีนิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

Jonathan (2007) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการศึกษาในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมแอฟริกาใต้ ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษาประเด็นภาวะผู้นำทางการศึกษาในบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมแอฟริกาใต้ไปสู่อุคประชาธิปไตยหลังยุคการแบ่งแยกคนตามความแตกต่างของสีผิว การศึกษาในครั้งนี้มุ่งเป้าหมายที่ผู้นำที่กล้าท้าทายและพร้อมที่จะเผชิญกับความยากลำบากจากการสัมภาษณ์ของผู้นำทางการศึกษาจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นคนผิวขาว 2 คนและเป็นคนผิวดำ 1 คนโดยเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในความซับซ้อนและเป็นผู้ที่กล้าท้าทายกับการเปลี่ยนแปลงที่ต้องต่อสู้กับวัฒนธรรมดั้งเดิมของสังคม ชุมชนหรือแม้แต่ความคาดหวังของสถาบันผู้นำทั้งสามคนมีความเห็นตรงกันในเรื่องการหล່หลอมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นต้องอาศัยคุณลักษณะพื้นฐานของผู้มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีควรมี 5 ประการดังนี้ 1) ความชอบธรรม 2) การเข้าใจในเพื่อนมนุษย์โดยเฉพาะ ผู้ที่อ่อนแอกว่า 3) ความรู้สึกในการรวมเชื้อชาติ 4) ความเข้าใจความซับซ้อนทางการเมือง 5) ความเข้าใจในความต้องการที่จะเติบโตของแต่ละบุคคล จากการศึกษาเขาได้ข้อค้นพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มักจะตามมาด้วยปัญหาที่จะต้องพิสูจนอีกมากมาย และจากกรณีศึกษาจากผู้นำทั้งสามรายที่กล่าวมา สามารถก่อรูปแบบทางความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำในยุคหลังสังคมแห่งความขัดแย้ง ได้ดังนี้ 1) บริบทเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของภาวะผู้นำ 2) ผู้นำควรให้ความสำคัญกับความซับซ้อนของงานมากกว่าการแสดงความเป็นคนที่มีอำนาจเหนือคนอื่น 3) ผู้นำต้องมีความกล้าหาญในการเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ และพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง 4) ผู้นำไม่นำความขัดแย้งระหว่างบุคคลมาทำให้การตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนความถูกต้องเปลี่ยนไป 5) ผู้นำไม่ควรนำความเชื่อส่วนตัวมาเป็นข้อจำกัดในการตัดสินใจต่าง ๆ 6) ผู้นำควรมีบุคลิกที่นำเชื่อถือในด้านคุณธรรมที่เด่นชัดมากกว่าคุณสมบัติด้านอื่น 7) ผู้นำควรมีความสามารถ ในการประนีประนอม เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ

จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ พอที่จะสรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เพียงคนเดียวเพราะสถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่ประกอบด้วยผู้บริหารและครู ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำและมีการตัดสินใจอย่างเหมาะสมต่อครูทั้งทางด้านการสร้างบารมีสำหรับตัวผู้บริหารเองการสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงานโดยให้ความสำคัญด้านปฏิสัมพันธ์เป็นรายบุคคลเพื่อทราบปัญหาและความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระทางความคิดมีความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เสริมสร้างจากความรู้เดิมที่มีอยู่ มีการตัดสินใจในงานอย่างมีระบบและเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานสามารถตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรซึ่งจะเห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ดีนั้นจะกระตุ้นและส่งผลต่อผู้ปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จและนักเรียนมีคุณภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องมีความสามารถในการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพพร้อมทั้งให้การสนับสนุนด้าน

ทรัพยากรต่าง ๆ ตามความจำเป็นซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูอีกด้วย เพื่อให้เกิดการสอนที่มีประสิทธิภาพ จึงควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา และการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคงต้องมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการต่อไปอีก เนื่องจากเราอยู่ในยุคไร้พรมแดนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods research : MMR) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำนวน 12 โรงเรียน ปีการศึกษา 2558 รวมประชากรทั้งสิ้น 1,206 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2558)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 โรงเรียนใน ซึ่งผู้วิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างใน หิมท้อ สดเอี่ยม, 2557, หน้า 35) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 คน
2. ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จำแนกตามภูมิภาคของโรงเรียน
3. ผู้วิจัยเลือกหน่วยตัวอย่าง (Unit of sampling) ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) รายละเอียดจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย	ประชากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ภาคเหนือ	เชียงใหม่	123		
	พิษณุโลก	92	282	68
	ลพบุรี	67		
2. ภาคกลาง	ประทุมธานี	127		
	เพชรบุรี	60	288	70
	ชลบุรี	101		
3. ภาคใต้	นครศรีธรรมราช	118		
	สตูล	164	395	96
	ตรัง	113		
4. ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	มุกดาหาร	67		
	บุรีรัมย์	111	241	58
	เลย	63		
รวม			1,206	292

ที่มา : ข้อมูลประชากรในกลุ่มโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2558

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ มี 1 ชนิด คือ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire)

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยใน ครั้งนี้ มี จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ถานเกี่ยวกับภูมิภาค วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ ในการทำงาน
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย(โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้
3. การนำหลักสูตรไปใช้

4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา

5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert (ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 117) มี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของการตอบ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 1

การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ที่จะใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงกำหนดประเด็นสถานภาพเป็น 3 ประเด็น คือ ภูมิภาค สถานศึกษา วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน แล้วกำหนดรายการ (List) ให้ผู้ตอบตรวจสอบความเป็นจริงของแต่ละคน ดังนี้

ประเด็นคำถามที่ 1 ภูมิภาค กำหนดเป็น 4 รายการ คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเด็นคำถามที่ 2 วุฒิต่างการศึกษา กำหนดเป็น 2 รายการ คือ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ประเด็นคำถามที่ 3 ประสบการณ์ในการทำงาน กำหนดเป็น 3 รายการ คือน้อยกว่า 5 ปีตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี

3.3.2 การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2

การสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องตามนิยามศัพท์

1.3 สร้างแบบสอบถามในการวิจัยตามกรอบแนวคิด และนิยามศัพท์เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

1.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง

2. การตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

2.1 เสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบว่าข้อคำถามตรงกับนิยามศัพท์หรือไม่ และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไข พร้อมทั้งเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

2.2 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับนิยามศัพท์ (Index of item objective congruence : IOC)

2.3 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (Rovinelli and Hambleton, 1977 อ้างถึงใน กัทราพร เกษสังข์, 2549, หน้า 138) ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 (ภาคผนวก ง) สรุปลงได้ว่า ใช้ได้ทุกข้อ

2.4 ตรวจสอบ ปรับปรุงแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3. การตรวจสอบค่าความเที่ยง (Reliability)

3.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ไปคำนวณหา ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (กัทราพร เกษสังข์, 2549, หน้า 143) ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้พบว่า มีความเที่ยงโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ระหว่าง .747 - .838 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.2

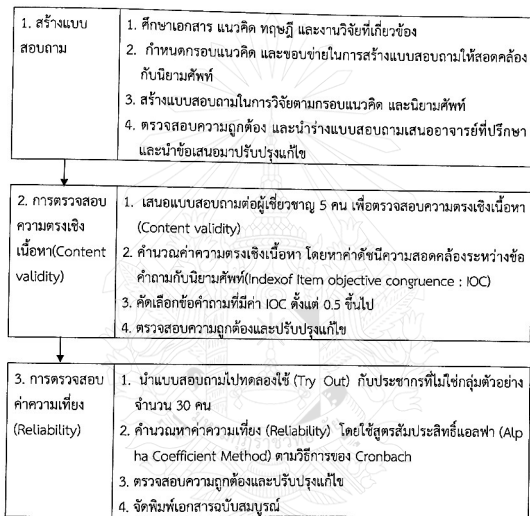
ตารางที่ 3.2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามของตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

ตัวแปร	ค่าความเที่ยง
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)	.834
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	.747
2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้	.827
3. การนำหลักสูตรไปใช้	.834
4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา	.838
5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	.798

3.3 ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไข

3.4 ตรวจสอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

สามารถเขียนเป็นแผนภาพขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้ดังแผนภูมิที่ 3.1
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัว และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้ง 12 แห่ง

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมด้วยหนังสือ ให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง กรณีที่กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ไกล ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ไกลผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์โดยส่งซองติดแสตมป์ถึงกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด และให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณค่าสถิติดังนี้

3.5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 119)

4.51 - 5.00	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาคสถานศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) หากพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison) คือทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe'

4. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาคทางการศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบ ค่าที (t-test)

5. การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) หากพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณ คือ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Multiple comparison) ด้วยวิธีของ Scheffe' แต่ถ้าใช้วิธีของ Scheffe' แล้วไม่พบความแตกต่าง ผู้วิจัย จะใช้วิธี LSD (Least Significant Difference)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics)

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติอ้างอิง (Inferential statistics)

2.1 สถิติที (t-test)

2.2 สถิติเอฟ (F-test) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบ

ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe'

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
- 4.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาค วุฒิปริญญาการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t-test	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม คือ ค่าสถิติที (t - distribution)
F-test	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่ม คือ ค่าสถิติเอฟ (F - distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
p-value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 292 คน สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์คืนมาได้ 292 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้สอบถามสถานภาพเกี่ยวกับภูมิภาค วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิภาค วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

รายการ	ความถี่ (n=292)	ร้อยละ
1. ภูมิภาค		
1.1 ภาคเหนือ	68	23.28
1.2 ภาคกลาง	70	23.98
1.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	58	19.86
1.4 ภาคใต้	96	32.88
รวม	292	100.00
2. วุฒิทางการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	91	31.16
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	201	68.84
รวม	292	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	46	15.75
3.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	138	47.26
3.3 มากกว่า 10 ปี	108	36.99
รวม	292	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ภูมิภาคส่วนใหญ่อยู่ภาคใต้ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 32.88 ภาคกลางจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 23.98 ภาคเหนือ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 23.23 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 19.86 วุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่สูงกว่า ปริญญาตรี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 68.84 วุฒิปริญญาตรี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 31.16 และ ประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ ระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 47.26 รองลงมา มากกว่า 10 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 36.99 และต่ำกว่า 5 ปี น้อยที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาพรวม รายด้าน และรายข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.2 – 4.7

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.33	.27	มาก
2.	การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้	4.15	.35	มาก
3.	การนำหลักสูตรไปใช้	4.32	.27	มาก
4.	การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา	4.36	.29	มาก
5.	การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	4.36	.30	มาก
	รวม	4.30	.21	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .29) รองลงมา คือ ด้านที่ 5 การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .30) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 2 การพัฒนาและส่งเสริม การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .35) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วม	4.92	.28	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารการทำความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค	4.23	.66	มาก
3.	ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.35	.69	มาก
4.	สนับสนุนการสอนของครูโดยจัดหาเอกสาร หลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อ การจัดการเรียนการสอน	4.09	.57	มาก
5.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเหมาะสม	4.04	.67	มาก
6.	นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตร ห้องถิ่น	4.40	.74	มาก
7.	ส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษาเพื่อ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	4.34	.47	มาก
8.	การบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.34	.54	มาก
9.	การจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทำให้คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น	4.39	.55	มาก
10.	ปรับปรุงแก้ไขจากสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เหมาะกับบริบทของโรงเรียน	4.26	.62	มาก
รวม		4.33	.27	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = .28) รองลงมา คือ ข้อ 6 นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตร ห้องถิ่น ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = .74) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 ผู้บริหารมีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = .67) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	กำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอนที่ทันสมัย	4.32	.52	มาก
2.	ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้	4.28	.60	มาก
3.	ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)	4.20	.69	มาก
4.	ส่งเสริมให้ครูศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4.00	.62	มาก
5.	กำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ	4.03	.60	มาก
6.	ส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก	4.38	.67	มาก
7.	จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.14	.67	มาก
8.	ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.12	.62	มาก
9.	สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.96	.53	มาก
10.	ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลและองค์กร	4.09	.64	มาก
รวม		4.15	.35	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 ส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .67) รองลงมา คือ ข้อ 1 กำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .52) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .53) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้และใช้แผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ	4.64	.48	มากที่สุด
2.	การนำข้อมูลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน	4.45	.49	มาก
3.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาทดลองใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.39	.48	มาก
4.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.52	.50	มากที่สุด
5.	ผู้บริหารแนะแนวทางในการจัดเก็บผลงานเพื่อการประเมินตนเองของครู	4.26	.56	มาก
6.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวัสดุท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย	3.99	.36	มาก
7.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.06	.24	มาก
8.	ผู้บริหารติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูโดยตรวจแผนการสอนหรือบันทึกการสอนของครู	4.21	.53	มาก
9.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.58	.49	มากที่สุด
10.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	4.13	.48	มาก
	รวม	4.32	.27	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้และใช้แผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .48) รองลงมา คือ ข้อ 9 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .49) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอน นำวัสดุท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .36) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและประเมินผลการศึกษา	4.33	.58	มาก
2.	จัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	4.32	.46	มาก
3.	ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้พร้อมทั้งให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน	4.66	.47	มากที่สุด
4.	มีการวางแผนเกี่ยวกับแนวการปฏิบัติการนิเทศและติดตามการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	4.52	.50	มากที่สุด
5.	ส่งเสริมการนิเทศและติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.32	.46	มาก
6.	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.33	.47	มาก
7.	ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.32	.58	มาก
8.	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง ด้านการวัดผล ประเมินผลและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง	4.21	.53	มาก
9.	กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.29	.56	มาก
10.	มีการพัฒนาการนิเทศ ติดตามประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	4.32	.46	มาก
รวม		4.36	.29	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้พร้อมทั้งให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .47) รองลงมา คือ ข้อ 4 มีการวางแผนเกี่ยวกับ แนวการปฏิบัติการนิเทศและติดตามการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง ด้านการวัดผลประเมินผลและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .53) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อที่	ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	มีกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ	4.38	.48	มาก
2.	จัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษา	4.35	.47	มาก
3.	จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค	4.43	.49	มาก
4.	จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อความสามารถและความต้องการของผู้เรียน	4.45	.56	มาก
5.	ส่งเสริมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ เป้าหมายโรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค	4.30	.58	มาก
6.	ดำเนินงานตามเป้าประสงค์แผนพัฒนาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	4.21	.47	มาก
7.	จัดให้มีการประเมินแผนพัฒนาของสถานศึกษา	4.21	.40	มาก
8.	สนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียนตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่นเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายใน	4.42	.59	มาก
9.	จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จขององค์กร	4.29	.45	มาก
10.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่าย	4.57	.53	มากที่สุด
	รวม	4.36	.30	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือ เครือข่าย ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .53) รองลงมา คือข้อ 4 จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อความสามารถและความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 จัดให้มีการประเมินแผนพัฒนาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .40) ตามลำดับ

4.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตาม ภูมิภาค วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ในการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาค วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย ดังนี้

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย	ภาคเหนือ		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้	
	(n = 68)		(n = 70)		(n = 58)		(n = 96)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.38	.28	4.26	.29	4.36	.26	4.34	.26
2. การพัฒนา และส่งเสริม การเรียนรู้	4.13	.36	4.12	.37	4.12	.34	4.19	.33
3. การนำหลักสูตรไปใช้	4.33	.26	4.30	.30	4.31	.29	4.33	.25
4. การนิเทศและการประเมินผล การศึกษา	4.38	.27	4.34	.30	4.36	.31	4.35	.28
5.การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	4.38	.29	4.36	.32	4.32	.33	4.36	.28
รวม	4.32	.21	4.28	.23	4.29	.21	4.31	.20

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) เมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ภูมิภาค โดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาคเหนือ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .21) รองลงมา คือ ภาคใต้ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .20) ส่วนภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาคกลาง ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .23) ตามลำดับ

4.4.2 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค ใช้การทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบ ค่าเอฟ (F - test) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณ ราชวิทยาลัย	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.55	.18	2.41	.06
	ภายในกลุ่ม	288	22.04	.07		
	รวม	291	22.60			
2. การพัฒนาและส่งเสริมการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	.32	.10	.87	.45
	ภายในกลุ่ม	288	35.98	.12		
	รวม	291	36.30			
3. การนำหลักสูตรไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	3	.03	.01	.16	.91
	ภายในกลุ่ม	288	22.64	.07		
	รวม	291	22.68			
4. การนิเทศและการประเมินผล การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	.04	.01	.18	.90
	ภายในกลุ่ม	288	24.64	.08		
	รวม	291	24.69			
5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.12	.04	.45	.71
	ภายในกลุ่ม	288	26.76	.09		
	รวม	291	26.89			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.09	.03	.66	.57
	ภายในกลุ่ม	288	13.36	.04		
	รวม	291	13.45			

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ภูมิภาคต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาใช้การทดสอบสมมติฐานโดยค่าที (t-test) ผลปรากฏดัง ตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

รายการ	ปริญญาตรี (n=91)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n=201)		t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.32	.30	4.34		
2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้	4.14	.39	4.15	.33	.22	.82
3. การนำหลักสูตรไปใช้	4.32	.28	4.32	.27	.11	.91
4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา	4.34	.29	4.36	.28	.61	.54
5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	4.34	.32	4.36	.29	.53	.59
รวม	4.29	.22	4.31	.21	.51	.61

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F - test) ดังตารางที่ 4.11 - 4.12

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย	ต่ำกว่า 5 ปี (n = 46)		5 - 10 ปี (n = 138)		มากกว่า 10 ปี (n = 108)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.37	.26	4.34	.27	4.30	.29
2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้	4.09	.33	4.17	.36	4.15	.34
3. การนำหลักสูตรไปใช้	4.28	.30	4.32	.28	4.34	.26
4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา	4.37	.31	4.34	.28	4.37	.28
5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	4.34	.32	4.37	.30	4.35	.29
รวม	4.29	.22	4.31	.21	4.30	.20

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .22) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= .26) รองลงมา คือ ด้านที่ 4 การนิเทศและการประเมินผล การศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= .31) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 2 การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. =.33) ตามลำดับ

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .21) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านที่ 5 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.= .30) รองลงมา คือ ด้านที่ 4 การนิเทศและการ

ประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .28) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 2 การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .36) ตามลำดับ

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .20) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านที่ 4 การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .28) รองลงมา คือ ด้านที่ 5 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .29) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 2 การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .34) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.18	.09	1.17	.31
	ภายในกลุ่ม	289	22.41	.07		
	รวม	291	22.60			
2. การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	.18	.09	.74	.47
	ภายในกลุ่ม	289	36.12	.12		
	รวม	291	36.30			
3. การนำหลักสูตรไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	2	.11	.05	.72	.48
	ภายในกลุ่ม	289	22.57	.07		
	รวม	291	22.68			
4. การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.06	.03	.38	.68
	ภายในกลุ่ม	289	24.63	.08		
	รวม	291	24.69			
5. การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.03	.01	.17	.83
	ภายในกลุ่ม	289	26.86	.09		
	รวม	291	26.89			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.01	.005	.11	.89
	ภายในกลุ่ม	289	13.44	.04		
	รวม	291	13.45			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) และเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาค ภูมิภาคทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำนวน 12 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 292 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำนวน 12 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่าง (Sample) โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จำแนกตามโรงเรียน พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำนวน 12 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : One-Way ANOVA) โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

- 5.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานอยู่ในภาคใต้ มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี
- 5.1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 การนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านที่ 5 การกำหนดเป้าหมายโรงเรียนส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 2

การ พัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้ผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 9 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของสมาชิก คือ ข้อ 6 นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตร ท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 ผู้บริหารมีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำหลักสูตรไปใช้ที่เหมาะสม

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 ส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก รองลงมา คือ ข้อ 1 กำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ที่ทันสมัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ และระดับมาก 7 ข้อ โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้และใช้แผนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ ข้อ 9 ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวัสดุท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 8 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้พร้อมทั้งให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการเรียน การ รองลงมา คือ ข้อ 4 มีการวางแผนเกี่ยวกับแนวการปฏิบัติการนิเทศและติดตามการประเมินผล การจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูพัฒนาตนเองด้านการวัดผลประเมินผลและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 9 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่าย รองลงมา คือข้อ 4 จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อความสามารถและความต้องการของผู้เรียนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 จัดให้มีการประเมินแผนพัฒนาของสถานศึกษา

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค พบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนที่ภูมิภาคต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาคใต้ รองลงมา คือ ภาคเหนือและภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาคกลาง

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และวุฒิทางการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ครูที่สอนในโรงเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.5 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวม และด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอการอภิปรายผลเฉพาะประเด็นสำคัญ ดังนี้

5.2.1 การศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน จุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีแนวทางการประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 9 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์สถาน ศึกษา กับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่าย รองลงมา คือข้อ 4 จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อความสามารถ และความต้องการของผู้เรียนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 จัดให้มีการประเมินแผนพัฒนาของสถานศึกษา

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามภูมิภาค พบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนที่ภูมิภาคต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาคใต้ รองลงมา คือ ภาคเหนือและภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาคกลาง

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และวุฒิทางการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ครูที่สอนในโรงเรียนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.5 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทั้งโดยภาพรวม และด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอการอภิปรายผลเฉพาะประเด็นสำคัญ ดังนี้

5.2.1 การศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน จุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีแนวทางการประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณ

ภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ทำความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้และใช้แผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม กับเนื้อหาและกิจกรรม ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาทดลองใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยี (ICT) ส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลักมีการวางแผนเกี่ยวกับแนวการปฏิบัติการนิเทศและติดตามการประเมินผล การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการนิเทศและติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการพัฒนา การนิเทศ ติดตามประเมินผล ในการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดดำเนินงานตามเป้าประสงค์

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ วิรัชชาติ วิลาศรี ที่ได้ศึกษากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ กับงานวิจัยของ บังอร สาคลาโคล ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพ รวมและรายด้าน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพงศ์ บุญยารมย์ ที่ได้ศึกษากภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญจิตต์ นิยมเกตุ ที่ได้ศึกษากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ ที่ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา ตามขอบข่ายงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานพัฒนาหลักสูตร งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา พบว่า ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ อนันต์หะ ยีสาและ ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีแนวทางการประพฤติดุปฏิบัติที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค อย่างเข้าใจและสามารถถ่ายทอดสู่ครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย สนับสนุนการสอนของครูโดยจัดหาเอกสาร หลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการจัดการเรียนการสอน มีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น การบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดเนื้อหาให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทำให้คิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงแก้ไขจากสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เหมาะกับบริบทของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพงศ์ บุญยา-รมย์ ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พรนิชา เสน่หาภูวิศ ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถาน ศึกษา ด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า การนิเทศ ภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ ปราณี นิรมิต ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบันนังสตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบันนังสตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ ที่ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชา การของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชา การของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ด้านงานพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ อนันต์หะ ยีสาและ ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นราธิวาส เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจด้านงานพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีแนวทางการประพฤติดุปฏิบัติที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มีการกำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้อ ส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลและองค์กร มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรุฬห์จิต ใบลี ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 1-2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 1-2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในบทบาทของผู้นำทางวิชา การในประเด็นที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการมากมายในการสนับสนุนความพยายามของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ยนต์ ชุ่มจิต ที่ได้กล่าวโดยสรุปว่าการพัฒนาครูมีความสำคัญ ช่วยพัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของครู ทำให้ครูมีสมรรถภาพในการสอน มีความรอบรู้ในทางวิชาการและวิชาชีพมาก พรนิชา เสน่ห์หาญวิ ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ชำราชากรครูในสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า การนิเทศ ภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของชำราชากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวความคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ ที่ได้กล่าวວ່າ การที่จะเสริมสร้างบรรยากาศ ทางวิชาการในฐานะผู้นำทางวิชาการได้นั้นผู้บริหารจะต้องมีพฤติกรรมประเมิณผล และการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่สามารถควบคุมนโยบายเรื่องการบริหารเวลา สามารถที่จะเพิ่มเวลาสำหรับการเรียน เพิ่มศักยภาพและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ เวลาที่ใช้ในการทำงาน

ด้านการสอนของครูนับเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วน เวลาที่สูญเสียไปในกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการจะไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนการบริหารเวลาที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนมิให้สูญเสียไปโดยเหตุอันไม่จำเป็นจึงนับเป็นปัจจัย สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างต่อเนื่องเต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการมากมายในการสนับสนุนความพยายามของครูในการปรับปรุงการเรียน การสอน อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร ซึ่ง สอดคล้องกับแนวความคิดของ ยนต์ ชุ่มจิต ที่ได้กล่าวโดยสรุปว่า การพัฒนาครูมีความสำคัญ ช่วย พัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของครู ทำให้ครูมีสมรรถภาพในการสอนมีความรอบรู้ในทางวิชาการ และวิชาชีพมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีแนวทางการประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกถึงการเป็น ผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถาน ศึกษาส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมการประชุม อบรม และสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดประชุม อบรม และสัมมนา เป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างง่าย สะดวก และเป็นการพัฒนาความรู้ให้กับครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการจัด ประชุม สัมมนาอย่างเพียงพอ จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริม และสนับสนุนครูได้ อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ เนื้อหาและกิจกรรม ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาทดลองใช้เพื่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้และใช้แผนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้ครู จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูโดยตรวจแผนการสอนหรือบันทึกการสอน ของครู ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพงศ์ บุญยารมย์ ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พรนิชา เสน่หาภูวสิ ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายใน สถานศึกษา ด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของ ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า การนิเทศ ภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้าน งานหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปราณี ฉิมทับ ที่ได้

ศึกษารับบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบ้านนิงสะตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบ้านนิงสะตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีแนวทางการประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครุมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญ ในการนิเทศการศึกษา ตามแนวปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ ในด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพระดับ การศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ครูรับรู้ว่าคุณภาพสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษาของครู ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้พร้อมทั้งให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนเกี่ยวกับแนวการปฏิบัติการนิเทศและติดตามการประเมินผล การจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการนิเทศและติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง ด้านการวัดผลประเมินผลและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีการพัฒนา การนิเทศ ติดตามประเมินผล ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและประเมินผล การศึกษาอย่างชัดเจนและดำเนินกิจกรรมการนิเทศตามกำหนดการอย่างเป็นรูปธรรม ดังที่ กัมภณช์ จุณโท กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญและตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่าการนิเทศการ สอนมีความจำเป็นต้องปรับปรุงและ พัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่งซึ่งสอดคล้อง กับ พรนินา เสน่ห์หาญวดี ที่ได้ศึกษการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษาตามทัศนะของ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า การนิเทศ ภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 การนิเทศและติดตามการจัดการเรียนการสอนอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับ สุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา อยู่ใน ระดับมาก และยังสอดคล้องกับ อนันต์หะ ยีสาและ ที่ได้ศึกษการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงาน

บริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ ด้านการนิเทศและการประเมินผล การศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปราณี ฉิมทับ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบันนังสตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเขต 2 ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบันนังสตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาเขต 2 ด้านการนิเทศและการประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียนโดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีแนวทางการประพฤติปฏิบัติที่แสดง ออกถึงการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดเป้าหมายโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะครูรับรู้ว่าคุณสมบัติของสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบ งาน ทั้งนี้เนื่องจากการจะดำเนินการใด ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นจะต้องมีผู้รับผิดชอบที่ได้รับ มอบหมายอย่างชัดเจน มีกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ เป้าหมายโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค จัดตั้งคณะทำงาน เพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตาม มาตรฐานของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค จัดให้มีการประเมินแผนพัฒนาของสถานศึกษา จัดให้มีการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จขององค์กร จัดให้แลกเปลี่ยน เรียนรู้และประสบการณ์สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่าย แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถาน ศึกษามีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ Hallinger and Murphy ที่กล่าวว่า ผู้บริหาร จะต้องแน่ใจว่า ครู ผู้ปกครอง นักเรียนมีความเข้าใจต่อความสำคัญของคุณภาพของเป้าหมายของโรงเรียนโดยมีการ ปรีกษา พูดคุย ทบทวน ความเข้าใจเรื่องเป้าหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ พูดสื่อสาร และการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร และงบประมาณ ในการสื่อสาร สามารถสื่อสารได้ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ บังอร สาคลาโคล ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร ที่ส่งผลกระทบต่อบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า 1) พฤติกรรม ผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและ รายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้ร่วมงาน ผู้สอน ผู้กระตุน และผู้สื่อสาร 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับ มาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้การพัฒนาระบบน การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านผู้สื่อสารและผู้กระตุนส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงครามโดยภาพรวม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพงศ์ บุญยารมย์ ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนิชา เสนหาภูวิศ (2550) ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า การนิเทศ ภายในสถานศึกษา ด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

5.2.2 การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตาม ภูมิภาค วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1. การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาค พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ที่อยู่ในภูมิภาคแตกต่างกัน มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) มีเป้าหมายในการพัฒนาวิชาการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการกำหนดกรอบการจัดการศึกษาร่วมกันโดยมีอุดมการณ์และดำเนินภารกิจเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ ตามนโยบายของมติดคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2553 ที่อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ทั้ง 12 แห่ง ให้เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค สรุปได้ ดังนี้ “โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มีภารกิจในการศึกษาค้นคว้า และดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับ ผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในลักษณะของโรงเรียนประจำ เพื่อเป็นการกระจายโอกาสให้กับผู้มีความสามารถพิเศษ ที่มีกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ และเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนกลุ่มด้อยโอกาสและขาดแคลนทุนทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เหล่านั้น ไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีความสามารถระดับสูงเยี่ยม

เทียบเคียงกับนักวิจัยชั้นนำของนานาชาติ (World class) มีจิตวิญญาณมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วม โลกและธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้กับประเทศไทย ในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศไทยให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น สร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียง มีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน” ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน กลุ่มโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เน้นกิจกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์ จึงทำให้เกิดการซึมซับ รับรู้ รับทำ และนำมาปฏิบัติจนถือเป็นภารกิจสำคัญที่จะต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องตั้งแต่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศและการประเมินผลและการกำหนดเป้าหมายโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จึงมีความรู้ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญ และคุณค่าของภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ในส่วนของกรดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ นั้น จะให้ครูมีส่วนเกี่ยวข้อง และมีส่วนร่วมในทุกฝ่ายงานและในทุกระดับตั้งแต่ระดับหัวหน้าฝ่ายเป็นต้นไป ทำให้เกิดความผูกพัน รวมถึงคณะครูมีความเชื่อถือ ไว้วางใจ ศรัทธา และยอมรับในพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้นำแสดงออกมา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตามทัศนะของครูที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากครูที่มีวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกันมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมใน การศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของตนเองอยู่เสมอ เช่น การเข้ารับการอบรมเพื่อทำผลงานทางวิชาการหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จึงมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปราณี ฉิมทับ ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบ้านนั้งสะดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอบ้านนั้งสะดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ตามทัศนะของครูผู้สอน ที่มีวุฒิทางการศึกษาที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพงศ์ บุญยารมย์ ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลการวิจัย

พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามทัศนะของครูผู้สอน ที่มีวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมอง ผู้บริหารสถานศึกษาว่า ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 21 และการประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคโดยครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งโครงการไทยเข้มแข็งที่พัฒนาครูทั้งระบบ เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ใ้ครูได้เข้า รับการพัฒนาโดยการฝึกอบรม ประชุม สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ต่างได้รับการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิชาการเท่าเทียมกัน จึงมีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับปราณี ฉิมทับ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน ในอำเภอบ้านนังสะตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอบ้านนังสะตา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนิชา เสน่ห์หาภูวิศ ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ ที่ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ อนันต์หะ ยีสาและ ที่ได้ศึกษาการบริหารงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามทัศนะของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคต ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนากระบวนการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

2. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้เพิ่ม ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในปฏิบัติงานสูงขึ้นเพราะจากการวิจัยจะพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรและงานบริหารวิชาการ ทั้งระบบ

3. นำไปใช้เป็นข้อตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้อง ต้องพัฒนาปัจจัยด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามกระบวนการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา ในการบริหารจัดการโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ให้สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ตามมติคณะรัฐมนตรี

5.3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคต

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน จุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหรือการวิจัย เชิงปฏิบัติการ (Action research : AR) หรือการวิจัยและพัฒนา (Research & Development : R&D) จะทำให้ได้ข้อค้นพบที่ละเอียดลึก และผลจากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาได้

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) กับประสิทธิผลของโรงเรียนหรือตัวแปรทางการบริหารการศึกษาอื่น ๆ ทั้งตัวแปรระดับโรงเรียน ตัวแปรระดับห้องเรียนหรือครูและตัวแปรระดับนักเรียน

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *นโยบายและการแนะแนวการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ: ทรูทิววันกราฟฟิค.
- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- _____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: อารักษ์.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. *วารสารวิชาการ*. 2 (เมษายน – มิถุนายน 2551), 47-49.
- กัมภณท์ จุนโท. (2551). “*การนิเทศการศึกษากับความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*”. *วารสารวิชาการ*. 2 (เมษายน – มิถุนายน 2551), 47-49
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2544). *การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน*. ชลบุรี: งามช่าง. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษา*. (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- ฉันท ธาตุทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จำรัส นองมาก. (2544). *ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชันปรีนติ้ง. 125
- ชวลิต ชูกานพวง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: ทีวีพิจำกัด.

- ชาติรี เกิดธรรม. (2545). *อยากทำวิจัยในชั้นเรียนแต่เขียนไม่เป็น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- ชุมชลทิพย์ เอี่ยมสำอางและวิศนี ศิลตระกูล. (2543). *ความเป็นมาของภูมิปัญญาชาวบ้าน เทคโนโลยีพื้นบ้านและแหล่งวิทยาการท้องถิ่น*. เอกสารชุดการสอนวิชาการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการชุมชน.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551). *การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ถวิล มาตรเลี่ยม. (2544). *การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ: เสนาธรรม.
- ธนาคารโลก สำนักงานประจำประเทศไทย. *ประเทศไทย:ความท้าทายและทางเลือกในปี 2554 และอนาคต*. Public Disclosure Authorized. 2554
- ธวัช บุญยมติ. (2550). *ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- _____. (2549 ก). *ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสภาพปัญหาความจำเป็นและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- _____. (2549 ข). *สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: ชมทองอุตสาหกรรมการพิมพ์.
- _____. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์. 126
- นพเก้า ณ พัทลุง. (2551). *เทคนิคการวิจัยในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: เหมการพิมพ์สงขลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุริยวิถีสาส์น.
- บุญช่วย ศิริเกษ. (2540). *พฤติกรรมองค์การในการบริหารการศึกษา*. เลย์.ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเลย.
- บุญเลี้ยง ทูมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประคอง กรรณสูตร. (2535). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา แก้วกัญญ์; และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล. (2545). *การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรียาพร วงศ์อนุดโรจน์. (2546). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- _____. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- ห้องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรชัย ภาพันซ์. (2547). "เมื่อโรงเรียนเป็นนิติบุคคลทุกคนต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง", *วารสารวิชาการ*. 1 (มกราคม-มีนาคม 2547), 44. 127.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีวิจัยทางการพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พัชลีรี ชมพุดา. (2552). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2552). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เข้าสอออฟเคอร์มิสท์.
- _____. (2553). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เข้าสอออฟเคอร์มิสท์.
- พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2557). *สถิติสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. ภาควิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- พิษณุ ฟองศรี. (2549 ก). *การประเมินผลทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์.
- _____. (2549 ข). *วิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์
- ไพโรวัลย์ พิทักษ์สาตี. (2552). "เตรียมพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม", *วารสารวิชาการ*. 3 (ตุลาคม-ธันวาคม 2552), 78.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มนต์ตรีภาวนี อารังเลิศฤทธิ์. (2553). "การบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน: บริหารให้เป็นจัดการให้ได้", *วารสารวิชาการ*. 1 (มกราคม-มีนาคม 2553), 53-54.
- มนสิข ลิทธิสมบุญรณ์. (2544). *รายงานการวิจัยการศึกษาสภาพและรูปแบบการทาวิจัยในชั้นเรียน*. พิษณุโลก: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เยาวพา เตชะคุปต์ . (2542). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แม็ค
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธนอักษรพิมพ์ราชบัณฑิตยสถาน.(2546). *พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์พับลิชชั่น.
- รุ่งนภาณุ ตราวงศ์. (2552). "หลักสูตรอิงมาตรฐานการพัฒนาสู่คุณภาพ", *วารสารวิชาการ*. 4 (ตุลาคม- ธันวาคม 2552), 60.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด . (2543). *ระบบบริหารคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วันทิพย์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนา. (2553). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงค์การพิมพ์.

- วิรุทธ ชาติกาญจน์. (2551). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวิทย์ นิเทศศิลป์. (2551). *สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้* ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์.
- ศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). *การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักงานวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2549). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารมืออาชีพกรณีผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาวชิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่*. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น. การพิมพ์.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2547). "เอกสารประกอบการสัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ". นครปฐม: โรงพิมพ์ส. ประจักษ์นครปฐม.
- _____. (2548). *หลักการจัดการศึกษายุคใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์. (2554). *การศึกษาการสร้างประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ. สมาน อัสวภูมิ (2551). *การบริหารการศึกษายุคใหม่แนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สมคิด พรหมจ้อย และ สุภัทธร พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานานทุรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมชาย เทพแสง. (2547). "E-Leadership : ผู้นำการศึกษาในยุคดิจิทัล", *วารสารวิชาการ*. 1 (มกราคม-มีนาคม 2547), 55-62.
- สมใจ ลักษณะ (2542). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศูนย์การพิมพ์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมยศ นาวิกาน. (2546). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตะวันออก. บัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2544, ตุลาคม). "แนวทางการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมการประกันคุณภาพการศึกษา." *วารสารวิชาการ*. 4 (10) : 34 – 42.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การนำมาตราฐานสู่โรงเรียนและห้องเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศึกษาแห่งชาติ. (2544). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549)*. กรุงเทพฯ: พรึกหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). "หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา". วารสารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). ยุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมายการศึกษา: ระเบียบวาระแห่งชาติ(พ.ศ. 2551-2555). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2553 ก). แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (2552-2559: ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (2552 ก).เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฉบับใช้ในโรงเรียนโครงการนำร่องการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (2552 ข). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 130
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552 ค). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552 ง). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). นิยามคำศัพท์หลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2551). การจัดการและวางแผนพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ มั่นเกิดวิทย์. (2544). ตัวอย่างการวิจัยในชั้นเรียนประสบการณ์ตรงของครูต้นแบบ. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่จำกัด.
- สุวรรณี ศรีคุณ. (2549). เอกสารการเรียนรู้ชุดภาวะผู้นำทางการศึกษาสำนักพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สุวิมล ว่องวานิช (2547). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- หรรษา นิลวิเชียร. (2547). *การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหลักการและแนวปฏิบัติ*.
 ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักงานวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตปัตตานี.
- อัมพรพงษ์ กังสนานันท์. (2552). “รายงานพิเศษแผนพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้”
วารสารการศึกษาไทย. 53 (กุมภาพันธ์ 2552), 3-4
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2548). *การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต: ห้องสมุด
 ประชาชน*. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน. (2543). “ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.” *วารสารวิชาการ* 3,12 ,
 หน้า 9 , ธันวาคม 2543.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). *การวิจัยของครู*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ฟรินต์อิงเอส. การวัดและประเมินการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
 กรุงเทพมหานคร. ห้างหุ้นส่วนจำกัดพันธ์พิบลิจซิ่ง.

2) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์

- กนกรวรรณ วิเชียรเขต. (2551). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร
 สถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กอบศักดิ์ มูลมัย.(2554). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการ
 สอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กิตติพงษ์ ศิริเมือง.(2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
 การดำเนินการนิเทศภายในขอสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาจะเข็ชเรธา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- เกษมศรี วงษ์เกิด. (2548). “การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนห้องชัย
 วิทยาคม” *กิ่งอำเภอห้องชัยจังหวัดกาฬสินธุ์* , ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการ บริหาร
 การศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกศินี ชิวปรีชา. (2540). *การศึกษาการดำเนินงานทางวิชาการ ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล
 พระราชทาน สังกัดกรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกริกไกร เต็มมูล.(2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มสามครบุรี สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชั้นทอง พะชะ. (2551). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขวัญจิตต์ นิยมเกตุ. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ขวัญฤดี ธรากุลวัฒนา. (2556). ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จันทร์เพ็ญ ประสาทไทย. (2551). "การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยการใช้มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านกระทุ่มรายอำเภอประทายจังหวัดนครราชสีมา." ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจต เจริญสุข. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เจริญ กักตวันิช. (2544). งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2550). "รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้." ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชาริณี สุขสันตติลล. (2552). "การนิเทศงานวิชาการด้านสื่อการสอนแบบกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี", สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไชยา กรมแสง. (2553) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- ณัฐพงศ์ บุญยารมย์. (2554, มกราคม-มิถุนายน). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม.1(1) : 107-111.

- ดุสิต เหมือนบุคดี. (2549). *อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดหนองคาย*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ณัฐชนก ชัยศรี. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ดลนภา วงษ์ศิริ. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ถาวร เล็งเอียด. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขภูบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชญธร เลิศนา. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จิตาวัลย์ สะตะจันทร์. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้นิเทศภายในโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นันทนา เทพิน. (2556). *ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นาวา สุขรมย์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นิคม พันธุ์คา. (2548). *"บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี"*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

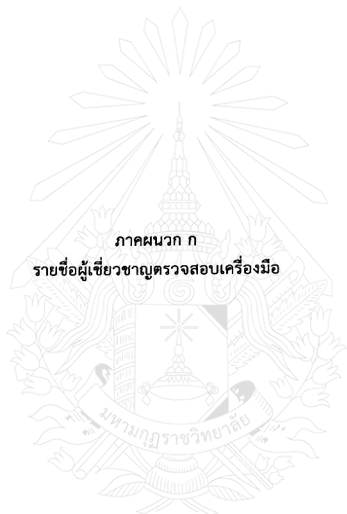
- น้ำฝน รักชากลาง. (2553). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพนอกรอบที่ 2 ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บังอร สาคลาโคล. (2550). ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บัณฑิต ทีแก้ว. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ประยูร อาคม. (2548). "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายอำเภอสังคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคายเขต 1", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปริญฉัตร เล็กดวง. (2554). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปราณี ฉิมทับ. (2551). "การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบ้านฉางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต 2", สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พัชรี จิรจิรัชย์. (2545). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรีตามการรับรู้ของครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พัฒนา อำท้าว. (2548). "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองเรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษขอนแก่น เขต 5". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิมพ์วัลย์ นันทย์ทวีกุล.(2557). ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- พรนิชา เสน่หาภูวิต. (2550). "การนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1", สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พอนปะดิด อินทวณโณ.(2557).*กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- รัชสุดา บุตรดีศักดิ์ (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ละอองดาว ปะโพธิง. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันเผด็จ มีชัย.(2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียร ทองคลี. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วิรุฬห์จิต ไบลี. (2547). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1-2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีระชาติ วิลาศรี. 2551. *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศศิธร บุตรเมือง. (2555). *พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มสารครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. สืบค้นจาก<http://www.edu.chula.ac.th/ojed/doc/V71/v71d0120.pdf>
- สรานูรัตน์ จันทะมล. (2548). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สิริญาพร มุกตา.(2557). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์. (2551). “ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา”. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สุภารัตน์ ศรีนิยม. (2557). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สมาลี ชันติยะ.(2557) *ปัจจัยเชิงพระระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เลย
- สุริยงค์ ศรีนอก. (2550). “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2” , วิทยานิพนธ์ สาขา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุพิชา ยงยิ่งเชาว์. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครนนทบุรีตามการรับรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้*. สืบค้นจาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed/doc/V81/v81d0140.pdf>
- สุเกียรติ์ สุจิมงคล. (2556). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- แสงละภา พระเสนา.(2555). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถพยากรณ์การส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2547). “การพัฒนาตัวแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- Chell, J. (2001). *Introducing Principals to the Role of Instructional Leadership*. Canada: Saskatchewan School Trustees Association, Regina.
- Davan. (1984). *An Analysis of Perceptions of Instructional Leadership Behavior*. Dissertation Abstracts : Instructional. 46(03)
- Davis, G.A., & Thomas, M.A. (1999). *Effective Schools and Effective Teachers*. Boston: Allyn & Bacon.
- Fleming. (2001,May). School Strategies and Option.(Online) Available.<http://www.Tiac.met/users/dfleming/index.html>.
- Glickman, Carl D. (1985). *Supervision of Instruction*. New York : Allyn and Bacon.
- Hallinger, P. & Murphy, J. (1985, November). *Assessing the instructional management behavior of principals*. The Elementary School Journal, 86(2).
- Heck, Ronald H. and Other. "Instructional Leadership and School Achievement: Validation of a Casual Model," Educational Administration Quarterly. 26(2) 94-125; May, 1990.
- Huber, D. L. (2007). *Leadership and Nursing Care Management* (3rd ed.). Philadelphia: Saunders Elsevier.
- Jonathan, J. (2007). *The leadership of transition: Correction, cociliation and change in South African*. education. Springer Science & Business Media B.V. 8, 91-103.
- Kaiser, S.M. (2000) *Mapping the learning organization: Exploring a model of learning organization*. Dissertation, Louisiana State University, U.S.A.
- Knezevich, S.J. (1984). *Administration of Public Education*. 4th ed. New York: Harper and Row.
- Krung, S. (1992). *Instructional leadership : A constructivist perceptive*. Educational Administration Quarterly, 28 (3).
- Lashway, L. (2002). *Developing instructional leaders (ERIC Digest No. 160)*. Eugene, OR: ERIC Clearinghouse on Educational Policy and Management. [Online]. Retrieved August 6, 2012, from ERIC database. (ERIC No. ED466023)
- Liu, Chigm-Jen. (1985). *An Identification of Principals Instruction Behavior Leadership*. California : Corwin Press.
- Likert. (1967). *The Human Organization*. Tokyo: Kogakusha.

- Maryland State Department of Education, Baltimore. Division of Instruction. (1990). Better Thinking and learning, Building, effective teaching through. Education research. Baltimore: Division of Instruction.
- McEwan, A.T. (1998). *Educational leadership: culture and diversity*. Gateshead : Athenaeum Press.
- Roudebush. (1997). *Teacher perceptions of building principles as instructional Leaders: A comparative study in year round multi-track and conventional school setting* [CD-ROM].
- Sayfarth , J.T. (1999). *The Principal : New leadership for new challege*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Schermerhorn, J. R. (2002). *Management*. (7 th ed.).New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Trusty, F.M. (1987). "Managing the Tensions that Go with the Planning rocess", R.G. Sinerly et al., *Strategic Planning and Leadership in Containing Education*. SanFrancisco : Prentice- Hall.
- Sicina.(1997). *Perception of the Principals as the Instructional Leadership and Teacher Perceptions in Decision Making*. Ed.D. Dissertation. Fordham University. [CD-ROM].
- Sweeney, Witmer, J. M. (1994). *Beyond social interest: striving toward optimum health and wellness*. *Individual Psychology*, 47(4), 527-540.
- Weber, A. (1989). *Updating propositional formulas*. In Kerschberg, L. (ed). *Expert DatabaseSystems*. pp.487-500. New York: Benjamin Cummings.Western Austalia.*Journal of Educational Administration*,31,31-43.
- Wildy Dimmock, (1993). *Insructional Leadership in primary and secondary schools in*.
- Yukl, G. A. (1998). *Leadership in organizations (5th ed.)*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice–Hall.
- _____. (1999). An evaluation of conceptual weaknesses in transformational and charismatic leadership theories. *The Leadership Quarterly*, 10 (2), 285–305.
- _____. (2002). *Leadership in Organizations*. 5th ed. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญช่วย ศิริเกษ

การศึกษา	ค.ม. (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

2. ดร.ศุภวิวัฒน์ แก้วอินทร์

การศึกษา	ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชุม พรหมเมืองคุณ

การศึกษา	ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

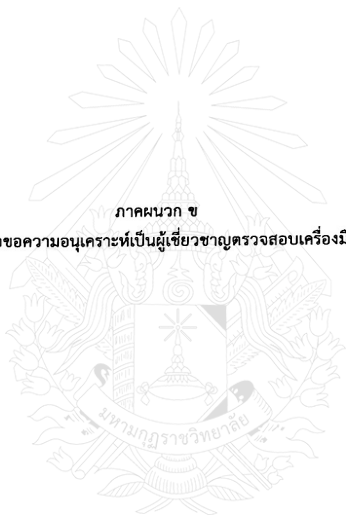
4. ดร.ประสงค์ เอี่ยมเวียง

การศึกษา	ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

5. ดร.อิสริยา พจนธารี

การศึกษา	ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาสองวิทยา อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน...บัณฑิตวิทยาลัย...วิทยาเขตศรีล้านช้าง...โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖ โทรสาร. ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖
ที่...ศธ. ๖๐๑๖(๒.๓)/๑๕๕...วันที่...๗ มิถุนายน ๒๕๕๘
เรื่อง...ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รองศาสตราจารย์ ดร.บุญช่วย ศิริเกษ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรหมอินทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
จุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF
SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE (REGIONAL
SCIENCE HIGH SCHOOL) ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้
ข้อเสนอแนะ การวิจัยดังกล่าวได้

จึงเจริญพรมหาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปิยติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน... บัณฑิตวิทยาลัย... วิทยาเขตศรีล้านช้าง... โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖ โทรสาร. ๐-๔๒๘๑-๖๘๖
 ที่ ศธ. ๖๐๑๖(๒.๓)/๑๕๕... วันที่... ๗... มิถุนายน... ๒๕๕๘
 เรื่อง... ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.ศุภวิวัฒน์ แก้วอินทร์
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรหมินทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE (REGIONAL SCIENCE HIGH SCHOOL) ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้

จึงเจริญพรามาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
 ด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปิยติสสาร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว๑๕๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๕๒๐๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขุม พรมเมืองคุณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้าน
ช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) INSTRUCTIONAL LEADERSHIP
OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE (REGIONAL
SCIENCE HIGH SCHOOL) ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถมีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้
ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน

ด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.ประสงค์ เอี่ยมเวียง ม

สิ่งทีส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE (REGIONAL SCIENCE HIGH SCHOOL) ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.อิสริยา พจนธारी

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับการอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE (REGIONAL SCIENCE HIGH SCHOOL)” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย หรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้

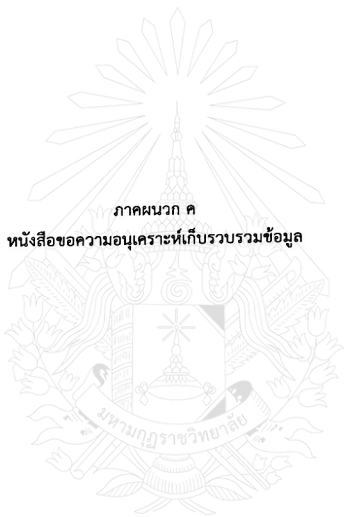
จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๕๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เลย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 20 ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอรินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)" เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศษ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตรื้อเก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย มุกดาหาร (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรหมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)” เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขออนุญาตรื้อให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)" เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๕๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย เชียงราย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรหมินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)" เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๕๒๘๑-๕๖๑๖

โทรสาร ๐-๕๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย พิษณุโลก (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียน
วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)” เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ
โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล
Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๓๖(๒.๓)/ว๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย ลพบุรี (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุทธิมนตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียน
วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)" เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ
โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล
Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรามาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศร ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย เพชรบุรี (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน
วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)” เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ
โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล
Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสัทธ, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๓๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศร ๖๐๑๖(๒.๓)/ว๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ชลบุรี (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ” เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย ตรัง (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอจันทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียน
วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) " เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ
โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล
Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สดล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ” เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีล้านช้าง
 อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try-out
 เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช
 (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
 "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียน
 วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) " เพื่อเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ
 โรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
 วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บข้อมูล
 Try-out ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
 ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว๑๕๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)" โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน การนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง จึง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศบ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เลย์ (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (โรงเรียน
วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน
กรณี นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ
ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง จึง
ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๕๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ถึง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

วิทยุพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารามรราชวิทยาลัย มุกดาหาร (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรหมินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามรราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) " โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน กรณีนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำ วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

เขตพื้นที่วิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ร ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรหมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) " โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน การนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำ วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วย ขออุทิศมาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ส่งวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๕๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย เชียงราย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรหมินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ท่ววิทยานิพนธ์ เรื่อง “ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน การนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึง ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๕๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย พิษณุโลก (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุทธิมนตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน
วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)" โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน
การนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ
ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง จึง
ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๕๒๘๑-๕๖๑๖

โทรสาร ๐-๕๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย สภบุรี (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุทธิมนตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน
วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน
การนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ
ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้าน
ช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำ
วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/ว๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๕๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ประทุมธานี (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค)" โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน การนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้าน ช้าง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำ วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ศธ ๖๐๑๖(๒.๓)/๖๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย ชลบุรี (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๕ ชุด

ด้วย นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย (โรงเรียน วิทยาศาสตร์ภูมิภาค) " โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน การนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้บุคลากรในหน่วยงานของ ท่านเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง จึง ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูปริยัติสาทร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

โทรสาร ๐-๔๒๘๓๐-๖๘๖

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ลำดับที่ของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย
(โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ครูโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
 2. แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตามภูมิภาคสถานศึกษา วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ในโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) จำแนกตาม ภูมิภาค วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
 4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและทุกตอนตามความเป็นจริงผลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม โดยจะเก็บข้อมูลรายฉบับเป็นความลับ จึงขอรับรองการตอบของท่านจะไม่มีผลเสียต่อตัวท่านและสถานศึกษาของท่านแต่อย่างใด
- หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้อย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางน้ำผึ้ง สุพรหมอินทร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับคุณสมบัติของท่าน

1. ภูมิภาคสถานศึกษา

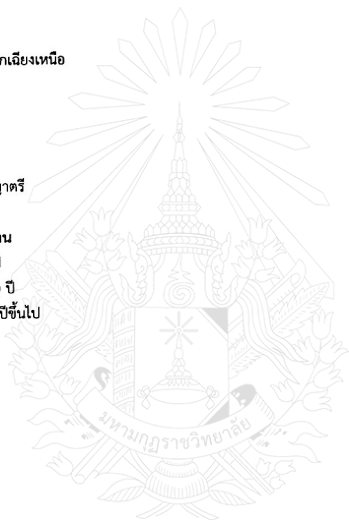
- ภาคเหนือ
 ภาคกลาง
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 ภาคใต้

2. วุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์การทำงาน

- น้อยกว่า 5 ปี
 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติตามรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใดแล้วเครื่อง

หมาย (✓) ลงในช่องระดับการปฏิบัติเพียงช่องเดียว โดยใช้เกณฑ์ คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
1.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วม						
2.	ผู้บริหารมีความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค						
3.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
4.	ผู้บริหารสนับสนุนการสอนของครูโดยจัดหาเอกสารหลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อ การจัดการเรียนการสอน						
5.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเหมาะสม						
6.	ผู้บริหารมีการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตร ท้องถิ่น						
7.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง						
8.	ผู้บริหารมีการบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์						

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
9.	ผู้บริหารมีการจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงทำให้คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น						
10.	ผู้บริหารมีการปรับปรุงแก้ไข จากสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เหมาะกับบริบทของโรงเรียน						
การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้							
11.	กำหนดนโยบายมาตรฐานการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย						
12.	ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้						
13.	ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)						
14.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้						
15.	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ						
16.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก						
17.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้						
18.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา						
19.	ผู้บริหารสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา						
20.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลและองค์กร						

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
การนำหลักสูตรไปใช้							
21.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้และใช้แผนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ						
22.	ผู้บริหารมีการนำข้อมูลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมา กำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน						
23.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาทดลองใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
24.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม						
25.	ผู้บริหารแนะแนวทางในการจัดเก็บผลงานเพื่อการประเมินตนเองของครู						
26.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวัสดุท้องถิ่นมาจัดทำสื่อใช้ในการเรียนการสอนที่หลากหลาย						
27.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						
28.	ผู้บริหารมีการติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูโดยตรวจแผนการสอนหรือบันทึกการสอนของครู						
29.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
30.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา						
การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา							
31.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและประเมินผลการศึกษา						
32.	ผู้บริหารจัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน						
33.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้ พร้อมทั้งให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน						

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
34.	ผู้บริหารมีการวางแผนเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติกร. นิเทศและติดตามการประเมินผลการจัดการเรียนการ สอน						
35.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการนิเทศและติดตามการจัดการ เรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล						
36.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การวัดและประเมิน ผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา						
37.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้						
38.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตน เองด้านการวัดผลประเมินผลและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง						
39.	ผู้บริหารมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาอย่างชัดเจน						
40.	ผู้บริหารมีการพัฒนา การนิเทศ ติดตามประเมินผลใน การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด						
การกำหนดเป้าหมายโรงเรียน							
41.	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถาน ศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ						
42.	ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการ จัดการศึกษา						
43.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียนวิทยา ศาสตร์ภูมิภาค						
44.	ผู้บริหารมีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อความ สามารถและความต้องการของผู้เรียน						
45.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมครูให้มีความรู้ความเข้าใจใน หลักการ เป้าหมายโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค						
46.	ผู้บริหารมีการดำเนินงานตาม เป้าประสงค์แผนพัฒนา ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ						
47.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีการประเมินแผนพัฒนาของ สถานศึกษา						

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
48.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียนตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่นเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายใน						
49.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จขององค์กร						
50.	ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือในเครือข่าย						

ภาคผนวก จ
คำดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC)

ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
1.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารมีการทำความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสนับสนุนการสอนของครูโดยจัดหาเอกสาร หลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อ การจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารมีการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารมีการบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารมีการจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงทำให้คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารมีการปรับปรุงแก้ไข จากสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เหมาะกับบริบทของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้								
11.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายระดับการใช้สื่อ และ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และ นวัตกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และพื้นที่ใกล้เคียง โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ เพียงพอต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและ นอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคลและองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การนำหลักสูตรไปใช้								
21.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียน รู้และใช้แผนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารมีการนำข้อมูลของผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมากำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
23.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาทดลองใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25.	ผู้บริหารแนะนำแนวทางในการจัดเก็บผลงานเพื่อการประเมินตนเองของครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำวัสดุท้องถิ่นมาจัดทำสื่อใช้ในการเรียนการสอนที่หลากหลาย	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารมีการติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู โดยตรวจแผนการสอนหรือบันทึกการสอนของครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การนิเทศและการประเมินผลการศึกษา								
31.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและประเมินผลการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารจัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความรู้พร้อมทั้งให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
34.	ผู้บริหารมีการวางแผนเกี่ยวกับแนวการปฏิบัติการนิเทศและติดตามการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการนิเทศและติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผน การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเอง ด้านการวัดผลประเมินผลและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39.	ผู้บริหารมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40.	ผู้บริหารมีการพัฒนาการนิเทศ ติดตามประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การนิยามเป้าหมายโรงเรียน								
41.	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
42.	ผู้บริหารมีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44.	ผู้บริหารมีการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อความสามารถและความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ เป้าหมายโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
46.	ผู้บริหารมีการดำเนินงานตาม เป้าประสงค์แผนพัฒนาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีการประเมินแผนพัฒนาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
48.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียนตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่นเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
49.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
50.	ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือในเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

ค่าความเที่ยง (Reliability)

ความเที่ยงของแบบสอบถามวัดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 6

Alpha = .8343

ความเที่ยงของแบบสอบถามวัดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 10

Alpha = .7474

ความเที่ยงของแบบสอบถามวัดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)
ด้าน การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 10

Alpha = .8273

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นางน้ำผึ้ง สุพรมอินทร์
วัน/เดือน/ปีเกิด : 16 มกราคม 2518
ภูมิลำเนาเดิม : บ้านนาทอง ตำบลปากหมัน อำเภอคำชะอี จังหวัดเลย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 218/1 บ้านหนองผักก้าม ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง
จังหวัดเลย

การศึกษา

พ.ศ.2536 : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีสองรักวิทยา
พ.ศ.2540 : ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
พ.ศ.2559 : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม. การบริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตำแหน่งปัจจุบัน

: ครูชำนาญการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

: โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย
(โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดทบทวนในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบพระคุณ